TRIBUNALENS DOM (femte avdelningen)

den 28 april 2010 *

I mål T-452/05,

Belgian Sewing Thread (BST) NV, Deerlijk (Belgien), företrätt av advokaterna H. Gilliams och J. Bocken,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd av A. Bouquet och K. Mojzesowicz, båda i egenskap av ombud,

svarande,

* Rättegångsspråk: nederländska.

angående en talan om i första hand ogiltigförklaring av kommissionens beslut K(2005)3452 av den 14 september 2005 om ett förfarande enligt artikel 81 [EG] och artikel 53 i EES-avtalet (Ärende COMP/38.337 – PO/Tråd), i dess lydelse enligt kommissionens beslut K(2005)3765 av den 13 oktober 2005, och i andra hand nedsättning av det bötesbelopp som sökanden ålagts genom nämnda beslut, samt om att kommissionen, inom ramen för det utomobligatoriska skadeståndsansvaret för Europeiska gemenskapen, ska förpliktas att ersätta den skada som sökanden påstår att den lidit,

meddelar

TRIBUNALEN (femte avdelningen),

sammansatt av ordföranden M. Vilaras samt domarna M. Prek (referent) och V. M. Ciucă,

justitiesekreterare: handläggaren J. Plingers,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 18 december 2008,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

1. *Tvisteföremål*

1 Europeiska gemenskapernas kommission konstaterade, genom beslut K(2005)3452 av den 14 september 2005 om ett förfarande enligt artikel 81 [EG] och artikel 53 i EES-avtalet (Ärende COMP/38.337 – PO/Tråd, nedan kallat det angripna beslutet), i dess lydelse enligt kommissionens beslut K(2005)3765 av den 13 oktober 2005, av vilket en sammanfattning har publicerats i *Europeiska unionens officiella tidning* av den 26 januari 2008 (EUT C 21, s. 10), att sökanden Belgian Sewing Thread (BST) NV hade deltagit i avtal och samordnade förfaranden på marknaden för tråd för industriellt bruk, med undantag av bilindustrin, i Beneluxländerna samt i Danmark, Finland, Sverige och Norge (nedan kallade de nordiska länderna) under perioden från och med juni 1991 till och med september 2001.

2 Kommissionen ålade sökanden böter med 0,979 miljoner euro för dess deltagande i kartellen på marknaden för tråd för industriellt bruk, med undantag av bilindustrin, i Beneluxländerna och de nordiska länderna.

2. *Administrativt förfarande*

3 Den 7 och den 8 november 2001 genomförde kommissionen undersökningar i lokalerna hos flera trådtillverkare, i enlighet med artikel 14.3 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av [artiklarna 81 EG] och [82 EG] (EGT 13, 1962, s. 204; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 8). Dessa undersökningar genomfördes till följd av upplysningar som The English Needle & Tackle Co. Ltd hade lämnat in till kommissionen i augusti 2000.

4 Den 26 november 2001 lämnade Coats Viyella plc (nedan kallat Coats) in en ansökan om förmånlig behandling enligt kommissionens meddelande om befrielse från eller nedsättning av böter i kartellärenden (EGT 207, 1996, s. 4, nedan kallat meddelandet om samarbete). Ansökan åtföljdes av handlingar som ingetts för att påvisa följande karteller: för det första en kartell på marknaden för tråd till bilindustrin i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), för det andra en kartell på marknaden för tråd till industrikunder i Förenade kungariket och, för det tredje, en kartell på marknaden för tråd för industriellt bruk, med undantag av bilindustrin, i Beneluxländerna och de nordiska länderna (nedan kallad kartellen på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna).

5 På grundval av de handlingar som kommissionen hade tagit med sig vid undersökningarna och de handlingar som hade lämnats av Coats, begärde kommissionen, i mars och augusti 2003, att de berörda företagen skulle lämna upplysningar enligt artikel 11 i förordning nr 17.

6 Den 15 mars 2004 skickade kommissionen ett meddelande om invändningar till flera företag på grund av deras deltagande i en eller flera av de karteller som avses i punkt 4 ovan, däribland kartellen på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna. Samtliga företag fick tillgång till kommissionens undersökningshandlingar i ärendet i form av en kopia på cd-rom, som sändes till dem den 7 april 2004.

7 Samtliga företag som meddelandet om invändningar riktade sig till inkom med skriftliga synpunkter.

8 Ett förhör hölls den 19 och den 20 juli 2004.

9 Den 24 september 2004 fick parterna tillgång till den icke konfidentiella versionen av svaren på meddelandet om invändningar och till parternas yttranden vid förhöret, och det fastställdes en frist inom vilken parterna fick inkomma med ytterligare synpunkter.

10 Den 14 september 2005 antog kommissionen det angripna beslutet.

3. *Det angripna beslutet*

Definition av relevant marknad

11 Det gjordes i det angripna beslutet en åtskillnad mellan tråd till bilindustrin, å ena sidan, och tråd till den övriga industrin, å andra sidan. Kommissionen påpekade i samma beslut att marknaden för tråd för industriellt bruk var den produktmarknad med avseende på vilken den överträdelse som sökanden klandrades för hade prövats.

12 Den geografiska marknad som berörs av den överträdelse som sökanden har klandrats för utgörs av marknaden i Beneluxländerna och i de nordiska länderna.

Den relevanta marknadens storlek och struktur

13 Kommissionen angav i det angripna beslutet att omsättningen på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna uppgick till ungefär 50 miljoner euro år 2000 och cirka 40 miljoner år 2004.

14 Kommissionen uppgav också i beslutet att de största leverantörerna i Beneluxländerna och de nordiska länderna av tråd för industriellt bruk i slutet av 90-talet var bland annat sökanden, Gütermann AG (nedan kallat Gütermann), Zwicky & Co. AG (nedan kallat Zwicky), Amann und Söhne GmbH & Co. KG (nedan kallat Amann), Barbour Threads Ltd (nedan kallat Barbour), innan det förvärvades av Coats, och Coats.

Beskrivning av överträdelserna

15 Kommissionen angav i det angripna beslutet att den överträdelse som sökanden klandrades för avseende marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna, hade begåtts under åren 1990–2001.

16 Enligt kommissionen träffades de berörda företagen minst en gång per år och dessa möten var organiserade i två delar, nämligen en del där marknaden i Beneluxländerna diskuterades och en annan del där marknaden i de nordiska länderna diskuterades. Mötena syftade i första hand till att bibehålla höga priser på var och en av dessa två marknader.

17 Deltagarna utbytte prislistor och information om rabatter, om tillämpningen av höjningar av priserna på listan, om sänkningar av rabatter och om höjning av specialpriser som tillämpades på vissa kunder. Det ingicks även avtal om framtida prislistor, om maximirabatter, om minskning av rabatter och om höjning av specialpriser som

tillämpades på vissa kunder samt avtal för att undvika prisunderskridande, till de etablerade leverantörernas fördel, och för att fördela kunder.

Det angripna beslutets artikeldel

18 Kommissionen slog, i artikel 1.1 i det angripna beslutet, fast att åtta företag, däribland sökanden, hade överträtt artikel 81 EG och artikel 53.1 i EES-avtalet, genom att delta i avtal och samordnade förfaranden på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna, under perioden från och med juni 1991 till och med september 2001, såvitt avser sökanden.

19 Enligt artikel 2 första stycket i det angripna beslutet ålades, för kartellen på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna, bland annat de nedan angivna företagen följande böter:

— Coats: 15,05 miljoner euro.

— Amann: 13,09 miljoner euro.

— Sökanden: 0,979 miljoner euro.

— Gütermann: 4,021 miljoner euro.

— Zwicky: 0,174 miljoner euro.

20 I artikel 3 i det angripna beslutet ålade kommissionen de företag som avsågs i beslutet att omedelbart upphöra med de överträdelser som kommissionen hade konstaterat, om de inte redan hade gjort det. Kommissionen förklarade även att företagen var skyldiga att inte upprepa en handling som avsågs i artikel 1 i beslutet eller en handling eller ett förfarande med motsvarande syfte eller verkan.

4. *Förfarandet och parternas yrkanden*

21 Sökanden har väckt denna talan genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 27 september 2005.

22 Då sammansättningen av rättens avdelningar ändrades och referenten förordnades att tjänstgöra på den femte avdelningen, lottades förevarande mål om på denna avdelning.

23 Sökandena har yrkat att tribunalen ska

— ogiltigförklara artikel 1 i det angripna beslutet i den del den avser sökanden,

— ogiltigförklara artikel 2 i det angripna beslutet i den del kommissionen ålägger sökanden böter med 0,979 miljoner euro eller sätta ned bötesbeloppet betydligt,

— förplikta kommissionen att ersätta den skada som lidits, i den omfattning som angetts i ansökan,

— utse en expert i syfte att fastställa den del av skadan som ännu inte kan uppskattas till ett belopp, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

24 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska

— ogilla talan om ogiltigförklaring,

— ogilla skadeståndstalan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

25 Genom denna talan yrkas dels att det angripna beslutet delvis ska ogiltigförklaras eller att det bötesbelopp som har ålagts ska sättas ned, dels skadestånd.

1. *Yrkandet att artikel 1 i det angripna beslutet ska ogiltigförklaras i den del den avser sökanden*

Inledande anmärkningar

26 Tribunalen anmärker först att sökanden, genom den första grunden som åberopats till stöd för dess yrkande om att artikel 1 i det angripna beslutet ska ogiltigförklaras, har påstått att de faktiska förhållanden som utgjorde ett led i överträdelsen, vilken sökanden inte förnekar att den har begått, inte kan jämställas med en sådan ”mycket allvarlig” överträdelse som den klandras för i artikel 1 i det angripna beslutet. Sökanden har i detta hänseende hävdat att den överträdelse som den medger att den har begått ska skiljas från de överträdelser som begåtts av de andra företagen. Sökanden gör således gällande att dess överträdelse inte ingår i den enda och fortlöpande överträdelse på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna som avses i nämnda artikel 1. Det ska följaktligen anses att sökanden genom dessa argument har bestritt att den överträdelse som den klandrats för har förekommit.

27 Sökandens argumentering inom ramen för denna grund rör emellertid i stor utsträckning kommissionens bedömning av hur allvarlig överträdelsen är och det därmed sammanhängande fastställandet av bötesbeloppet, med beaktande av sökandens individuella roll i överträdelsen. En sådan argumentering avser följaktligen inte själva förekomsten av överträdelsen, utan syftet med den är att bestrida böterna och deras belopp. Argumenteringen kommer därför att undersökas vid prövningen av de grunder som hänför sig till frågan om böternas upphävande eller nedsättning.

Parternas argument

28 Även om sökanden inte har ifrågasatt riktigheten av de faktiska omständigheter som nämns i meddelandet om invändningar av den 15 mars 2004, har den bestritt att de omständigheter som den klandrats för kan jämställas med den överträdelse som begåtts av de företag som planlade och organiserade överträdelsen. Sökanden har i detta hänseende gjort gällande att det var andra företag som planlade och organiserade kartellen, utan sökandens medverkan.

29 Kommissionen anser att talan inte kan bifallas såvitt avser denna grund.

Tribunalens bedömning

30 Det finns anledning att pröva sökandens argument att de omständigheter som den klandrats för inte kunde anses ingå i den enda och fortlöpande överträdelse på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna som konstaterats i artikel 1 i det angripna beslutet och att dessa omständigheter följaktligen borde ha bedömts särskilt var för sig.

31 Det framgår för det första av rättspraxis att med hänsyn till arten av överträdelserna av konkurrensreglerna och svårighetsgraden av de därtill knutna sanktionerna har ansvaret för de överträdelser som begåtts en personlig karaktär. De avtal och samordnade förfaranden som avses i artikel 81.1 EG är med nödvändighet resultatet av flera företags medverkan, som alla deltar i överträdelsen men på olika sätt, bland annat beroende på den relevanta marknadens särdrag och varje enskilt företags ställning på marknaden, de eftersträvade målen eller de valda eller planerade åtgärderna för genomförande. Att varje företag deltar i överträdelsen på eget sätt är i sig inte tillräckligt för att företaget inte ska kunna hållas ansvarigt för hela överträdelsen, inbegripet för beteenden som faktiskt genomförs av andra deltagande företag, men som vidtas i

samma konkurrensbegränsande syfte eller som har samma konkurrensbegränsande verkan (domstolens dom av den 8 juli 1999, i mål C-49/92 P, kommissionen mot Anic Partecipazioni, REG 1999, s. I-4125, punkterna 78–80).

32 Ett företag kan således hållas ansvarigt för en övergripande samverkan även om det har styrkts att det endast har deltagit direkt i ett eller flera led i samverkan, om dels företaget kände till eller nödvändigtvis borde ha känt till den samverkan i vilken det deltog, särskilt genom regelbundna möten som anordnades under flera år, ingick i en samlad plan som syftade till att snedvrida den normala konkurrensen, dels denna plan omfattade samtliga led i den konkurrensbegränsande samverkan (förstainstansrättens dom av den 8 juli 2004 i mål T-48/00, Corus UK mot kommissionen, REG 2004, s. II-2325, punkt 176). Under förutsättning att varje företag bidragit på sitt eget vis till att uppnå ett gemensamt syfte, utesluter den omständigheten att olika företag spelade olika roller när de strävade efter att uppnå det gemensamma syftet inte heller att det varit fråga om ett konkurrensbegränsande syfte och därmed om en överträdelse (se, för ett motsvarande synsätt, förstainstansrättens dom av den 15 mars 2000 i de förenade målen T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 och T-104/95, Cimenteries CBR m.fl. mot kommissionen, REG 2000, s. II-491, punkt 4123).

33 Om de avtal och samordnade förfaranden som konstaterats, på grund av deras identiska syfte ingick i system med regelbundna möten för fastställande av målpriser och kvoter, och dessa system, i sin tur, ingick i en serie bemödanden från de ifrågavarande företagens sida varigenom ett enda ekonomiskt mål eftersträvades, nämligen att snedvrida prisutvecklingen, skulle det slutligen vara onaturligt att dela upp detta fortlöpande beteende, som karakteriseras av ett enda syfte, genom att behandla det som ett antal separata överträdelser, trots att det tvärtom rörde sig om en enda överträdelse, vilken successivt konkretiserades genom såväl avtal som samordnade förfaranden. Ett företag som deltagit i en sådan överträdelse genom egna beteenden, som omfattas av begreppen avtal eller samordnat förfarande med ett konkurrensbegränsande syfte i den mening som avses i artikel 81 EG och som syftade till förverkligandet av överträdelsen i dess helhet, var även ansvarigt för andra företags beteenden inom ramen för samma överträdelse för hela den period som det deltagit i nämnda överträdelse. Så är nämligen fallet när det är styrkt att företaget i fråga kände till de övriga deltagarnas

överträdelser eller rimligen kunde förutse dem och var berett att acceptera den risk som detta innebar. En sådan slutsats strider inte mot principen om att ansvaret för sådana överträdelser har en personlig karaktär. Slutsatsen stämmer nämligen överens med en mycket utbredd uppfattning i medlemsstaternas rättsordningar om fastställande av ansvar för överträdelser begångna av flera gärningsmän beroende på deras deltagande i överträdelsen i dess helhet och som, i dessa rättsordningar, inte anses strida mot principen om att ansvaret har en personlig karaktär (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 31 nämnda målet kommissionen mot Anic Partecipazioni, punkterna 82–84).

34 Det ska följaktligen fastställas huruvida de omständigheter som sökanden har klandrats för ingår i en samlad plan som syftade till att snedvrida den normala konkurrensen på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna och följaktligen verkligen omfattas av den enda och fortlöpande överträdelse som kartellen utgör på denna marknad.

35 Sökanden har i detta hänseende inte bestritt att den har deltagit i möten om marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna. Sökanden har inte heller bestritt att deltagarna i mötena utbytte prislistor och information om rabatter, om tillämpningen av höjningar av priserna på listan, om sänkningar av rabatter och om höjning av specialpriser som tillämpades på vissa kunder, eller att de ingick avtal om framtida prislistor, om maximirabatter, om minskning av rabatter och om höjning av specialpriser som tillämpades på vissa kunder samt avtal för att undvika prisunderskridande, till de etablerade leverantörernas fördel, och för att fördela kunder, eller att de inledde kontakter i syfte att förmå de leverantörer som inte deltog i mötena att göra det.

36 Sökanden har dessutom vitsordat att den deltog i mötena samtidigt som den var medveten om att organisatörerna av mötena hade för avsikt att blanda in sökanden i de konkurrensbegränsande avtalen. Sökanden har till och med uppgett att den förväntade sig att kommissionen skulle konstatera en överträdelse i förhållande till företaget.

37 Enligt rättspraxis är det dessutom tillräckligt att kommissionen visar att det berörda företaget har deltagit i möten under vilka konkurrensbegränsande avtal slutits, utan att öppet motsätta sig detta, för att styrka att nämnda företag har deltagit i den konkurrensbegränsande samverkan. När deltagandet vid sådana möten väl har visats, åligger det företaget att anföra omständigheter som visar att det deltog i mötena utan någon som helst konkurrensfientlig inställning genom att styrka att det hade förklarat för sina konkurrenter att det deltog i mötena med en annan inställning än dessa (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 8 juli 1999 i mål C-199/92 P, Hüls mot kommissionen, REG 1999, s. I-4287, punkt 155, och domen i det ovan i punkt 31 nämnda målet kommissionen mot Anic Partecipazioni, punkt 96). Skälet för denna rättsprincip är att ett företag, genom att delta i nämnda möten utan att öppet ta avstånd från det som där avhandlas, ger övriga deltagare intryck av att det instämmer i vad som beslutas på mötet och att företaget kommer att rätta sig därefter. Detta gäller även när företaget deltar i ett enda avtal. För att styrka att ett företag har deltagit i ett sådant avtal måste kommissionen visa att företaget genom sitt eget beteende hade för avsikt att bidra till att uppnå de gemensamma mål som alla deltagarna eftersträvade och visa att det hade kännedom om de konkreta beteenden som planerades eller som genomfördes av andra företag i samma syfte eller visa att företaget rimligen kunde förutse dem och att det var berett att acceptera den risk som detta innebar (domen i det ovan i punkt 31 nämnda målet Anic Partecipazioni mot kommissionen, punkt 87).

38 Sökanden har emellertid inte styrkt att den hade förklarat för sina konkurrenter att den deltog i nämnda möten med en annan inställning än dessa.

39 Av föregående överväganden följer att kommissionen gjorde en riktig bedömning när den ansåg att sökanden var ansvarig för den enda överträdelse som hade begåtts på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna, såsom avses i artikel 1 i det angripna beslutet.

40 Talan kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den grund genom vilken sökanden har bestritt att den har begått den överträdelse som avses i artikel 1 i det angripna beslutet.

2. *Yrkandet att artikel 2 i det angripna beslutet ska ogiltigförklaras i den del den avser sökanden eller att bötesbeloppet ska sättas ned*

41 Sökanden har i huvudsak åberopat fyra grunder i syfte att bestrida böterna och deras belopp. Som första grund har det gjorts gällande att det gjordes en oriktig bedömning av överträdelsen i fråga när den kvalificerades som ”mycket allvarlig”. Den andra grunden, som består av fyra anmärkningar, avser ett felaktigt fastställande av böternas utgångsbelopp och en felaktig klassificering av sökanden i den andra kategorin på grund av en underlåtenhet att beakta den relevanta marknadens storlek, den faktiska ekonomiska kapaciteten att skada konkurrensen, den situation som sökanden befann sig i jämfört med de andra företagen respektive sökandens svåra finansiella situation. Såvitt avser den tredje grunden har sökanden gjort gällande att det gjordes en oriktig bedömning av de förmildrande omständigheterna. Den fjärde grunden avser en oriktig bedömning av samarbetet.

Den grund som avser att överträdelsen felaktigt kvalificerades som mycket allvarlig

Parternas argument

42 Sökanden har gjort gällande att kommissionen felaktigt kvalificerade överträdelsen som mycket allvarlig. Sökanden har klandrat kommissionen för dess bedömning att den inte behövde ta hänsyn till de särskilda omständigheter som uteslutande hänförde sig till sökandens personliga roll. Kommissionen bortsåg följaktligen från den särskilda roll som sökanden hade i överträdelsen i fråga och de konkreta omständigheter under vilka sökanden deltog i mötena angående marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna. I detta hänseende har sökanden gjort gällande att den absolut inte hade någon roll i utarbetandet och organiserandet av överträdelsen i fråga, att den inte deltog i mötena i syfte att sluta konkurrensbegränsande avtal och att den aldrig har genomfört de avtal som slutits vid mötena.

43 Kommissionen har begärt att denna grund ska underkännas.

Tribunalens bedömning

44 För det första gjorde kommissionen, såsom har påpekats i samband med den grund som avser bestridandet av överträdelsen, i synnerhet i punkt 39 ovan, en riktig bedömning när den slog fast att sökanden hade deltagit i den enda och fortlöpande överträdelse på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna som avses i artikel 1 i det angripna beslutet.

45 Vidare bestod den enda och fortlöpande överträdelsen på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna huvudsakligen i att utbyta känslig information om prislistor och/eller priser för enskilda kunder, att komma överens om prishöjningar och/eller målpriser, att undvika prisunderskridande, till de etablerade leverantörernas fördel, och att fördela kunderna mellan sig (skälen 99–125 och 345 i det angripna beslutet). Sådana förfaranden utgör en horisontell begränsning av typen ”priskartell” i den mening som avses i riktlinjerna för beräkning av böter som döms ut enligt artikel 15.2 i förordning nr 17 och artikel 65.5 … [KS] (EGT C 9, 1998, s. 3) (nedan kallade riktlinjerna) och är således ”mycket allvarliga” till sin natur. Kommissionen begick följaktligen inget fel när den kvalificerade överträdelsen som mycket allvarlig.

46 De argument som sökanden anfört för att bestrida allvaret i de omständigheter som den klandrats för avser slutligen dess individuella roll i överträdelsen i fråga. De kan följaktligen inte påverka kvalificeringen av överträdelsen som mycket allvarlig. Sådana argument följer nämligen av en förväxling mellan bedömningen av hur allvarlig överträdelsen är, vilken tjänar till att fastställa nivån på böternas utgångsbelopp, och bedömningen av hur allvarligt deltagandet av varje berört företag är. Den sistnämnda frågan ska prövas inom ramen för en eventuell bedömning av försvårande eller förmildrande omständigheter.

47 Sökanden kan inte heller vinna framgång med argumentet att böternas utgångsbelopp, som fastställs som en följd av hur allvarlig överträdelsen är, ska vara kopplat till sökandens individuella deltagande i överträdelsen.

48 Medan böternas utgångsbelopp fastställs utifrån överträdelsen, ska frågan hur allvarlig denna är bedömas med hänsyn till en rad andra omständigheter. Kommissionen har härvid ett utrymme för skönsmässig bedömning (domstolens dom av den 29 juni 2006 i mål C-308/04 P, SGL Carbon mot kommissionen, REG 2006, s. I-5977, punkt 71). Det framgår dessutom av riktlinjerna att bedömningen av hur allvarlig överträdelsen är görs i två etapper. I ett första skede bedöms hur allvarlig överträdelsen är endast på grundval av faktorer som har att göra med själva överträdelsen, som dess art och dess påverkan på marknaden, och i ett andra skede görs bedömningen av hur allvarlig överträdelsen är på grundval av omständigheter som endast är hänförliga till det berörda företaget, varvid kommissionen inte endast tar hänsyn till eventuella försvårande omständigheter, utan i förekommande fall även till förmildrande omständigheter. Detta förfarande gör det möjligt att – i synnerhet vid överträdelser i vilka flera företag har deltagit – vid bedömningen av hur allvarlig överträdelsen är ta hänsyn till vilka olika roller respektive företag har haft samt företagens respektive hållning gentemot kommissionen under förfarandet (förstainstansrättens dom av den 12 juli 2001 i de förenade målen T-202/98, T-204/98 och T-207/98, Tate & Lyle m.fl. mot kommissionen, REG 2001, s. II-2035, punkt 109). Även om det antas att sökandens individuella roll har varit försumbar, kan det således inte påverka bedömningen att den enda överträdelsen ska kvalificeras som mycket allvarlig.

49 Sökanden kan inte heller vinna framgång med argumentet att dess deltagande i mötena ska ses mot bakgrund av att företaget skulle säljas och att sökanden följaktligen inte alls hade för avsikt att sluta konkurrensbegränsande avtal vid mötena. En eventuell försäljning kan nämligen inte alls rättfärdiga ett deltagande i möten som har ett konkurrensbegränsande syfte. Vidare ska sökandens argument att dess deltagande i mötena också var en följd av starka påtryckningar från andra berörda företags sida underkännas. För det första påverkar inte förekomsten av dessa påstådda påtryckningar på något sätt frågan hur allvarlig den överträdelse är som sökanden har deltagit i. För det andra kan företaget inte stödja sig på denna omständighet – inte ens under antagandet att det utsatts för påtryckningar – eftersom det hade kunnat anmäla dessa påtryckningar för behöriga myndigheter och framföra ett klagomål till kommissionen med stöd av artikel 3 i förordning nr 17, i stället för att delta i aktiviteterna i fråga (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 29 november 2005 i mål T-62/02, Union Pigments mot kommissionen, REG 2005, s. II-5057, punkt 63).

50 Talan kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den grund som består i att överträdelsen felaktigt har kvalificerats som mycket allvarlig.

Den grund som avser ett felaktigt fastställande av böternas utgångsbelopp och bötesbeloppet samt en felaktig klassificering av sökanden i den andra kategorin

Parternas argument

51 Fyra anmärkningar har framställts till stöd för den grund som avser ett felaktigt fastställande av böternas utgångsbelopp och bötesbeloppet samt en felaktig klassificering av sökanden i den andra kategorin. Anmärkningarna består i en underlåtenhet att beakta den relevanta marknadens ringa storlek, en oriktig bedömning av sökandens faktiska ekonomiska kapacitet att skada konkurrensen, att utgångsbeloppet för de böter som sökanden ålagts inte stod i proportion till de utgångsbelopp som tillämpades på de andra företagen samt en underlåtenhet att beakta den svaga finansiella situation som sökanden befann sig i.

52 Sökanden har för det första klandrat kommissionen för att ha bortsett från den relevanta marknadens ringa storlek och följaktligen för att ha fastställt ett utgångsbelopp för böterna som är för högt i förhållande till nämnda storlek. Enligt sökanden beaktade kommissionen den ringa storleken på marknaden för tråd till bilindustrin inom EES genom att fastställa utgångsbeloppet för beräkningen av böterna till 5 miljoner euro för en marknad vars värde uppskattades till 20 miljoner euro år 1999. Såvitt avser marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna fastställde kommissionen emellertid utgångsbeloppet för beräkningen av böterna till 14 miljoner euro för en marknad vars värde uppskattades till 40 miljoner euro år 2004.

53 Sökanden har även hävdat att kommissionen felaktigt uppskattade värdet på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna till 40 miljoner euro år 2004, eftersom den bortsåg från att huvudparten av den tråd för industriellt bruk som sålts inom EES hade köpts av aktörer som exporterade tråden till företag som var etablerade utanför EES. Sökanden har påstått att omsättningen för exporten av slutprodukter borde ha dragits av från omsättningen på 40 miljoner euro och att den relevanta marknaden således borde ha värderats till mindre

än 20 miljoner euro. Sökanden har dragit slutsatsen att kommissionen, genom att underlåta att beakta denna marknads ringa storlek vid fastställandet av utgångsbeloppet för beräkningen av böterna, har åsidosatt principerna om likabehandling och proportionalitet. Sökanden anser dessutom att beslutet har en bristande motivering i detta avseende.

54 Sökanden har för det andra klandrat kommissionen för att ha gjort en oriktig bedömning av sökandens faktiska ekonomiska kapacitet att allvarligt skada de andra aktörerna, särskilt konsumenterna. Enligt sökanden skulle kommissionen ha beaktat sökandens marknadsandel och ”den sammanlagda omsättning som den uppnådde för artiklarna i fråga”.

55 Sökanden har först hävdat att kommissionen felaktigt har gjort gällande att de berörda företagens faktiska ekonomiska kapacitet att skada konkurrensen kunde uppskattas på grundval av de leveranser som hade utförts på den relevanta marknaden. Enligt sökanden har kommissionen inte lagt fram bevis till stöd för sitt påstående att sökanden, på den relevanta marknaden, har ett inflytande som motsvarar företagets omsättning på marknaden i Beneluxländerna och de nordiska länderna. Sökanden har gjort gällande att de berörda företagens inflytande på konkurrensen inte kan bedömas korrekt om man inte tar hänsyn till de fyra särskilda omständigheter som kännetecknar marknaden. Först och främst är den största delen av den tråd som säljs i Beneluxländerna och de nordiska länderna avsedd att omedelbart exporteras. Vidare är tråd för industriellt bruk föremål för intensiv handel. Dessutom finns det inte något tekniskt eller regleringsmässigt hinder för handeln med tråd. Slutligen är tråd lätt att lagra och transportera. Kommissionen har dessutom vitsordat förekomsten av dessa omständigheter, även om den av detta inte har dragit några slutsatser vid sin bedömning av sökandens ekonomiska kapacitet att skada konkurrensen. Sökanden anser för det andra att kommissionen har bortsett från de berörda företagens marknadsandelar. Sökanden har för det tredje påstått att kommissionen inte heller har tagit hänsyn till att sökanden inte var ”vertikalt integrerad” och följaktligen inte hade någon produktionskapacitet utanför EES. Sökanden har för det fjärde hänvisat till kommissionens beslut 2002/759/EG av den 5 december 2001 om ett förfarande enligt artikel 81

i EG-fördraget (Ärende COMP/37.800/F3 – Bryggerier i Luxemburg) (EGT L 253, 2002, s. 21), i vilket kommissionen fastställde betydligt lägre belopp.

56 Sökanden anser för det tredje att utgångsbeloppet för de böter som den ålagts är alldeles för högt jämfört med de utgångsbelopp för böter som tillämpats på de andra berörda företagen. Detta följer av att sökanden hade en annan roll i överträdelsen i fråga samt av de andra berörda företagens storlek och, i förhållande till sökanden, starkare marknadsinflytande. Den beräkningsmetod som tillämpades av kommissionen baseras på det grundlösa och omotiverade antagandet att sökanden har ett marknadsinflytande som motsvarar den omsättning som uppnåtts på den relevanta marknaden. Även om det antas att kommissionen med fog kunde inskränka sig till nämnda omsättning, beaktades denna på ett sätt som inte stod i proportion till övriga bedömningskriterier (det vill säga vertikal integration, produktionskapacitet i låglöneländer och omfattningen av importen från dessa länder), vilket ledde till att det fastställdes ett orimligt högt utgångsbelopp för böterna. Sökanden har slutligen påpekat att även efter tillämpning av regeln om en övre gräns på 10 procent av föregående räkenskapsårs sammanlagda omsättning för varje företag som har deltagit i överträdelsen och efter nedsättning för samarbete, utgör de böter som sökanden ålagts 8 procent av dess världsomsättning år 2004, medan de böter som ”marknadsledaren” ålagts knappt utgör 1,1 procent av dess världsomsättning.

57 För det fjärde har sökanden hävdat att det är uppenbart att utgångsbeloppet för de böter som den ålagts är för högt med hänsyn till företagets svåra finansiella situation, som kommer till uttryck genom dess mycket låga omsättning.

58 Kommissionen har tillbakavisat samtliga dessa argument och begärt att grunden ska underkännas.

Tribunalens bedömning

— Den anmärkning som består i att det har bortsetts från den relevanta marknadens ringa storlek

59 För det första har sökanden hävdat att kommissionen har bortsett från den relevanta marknadens ringa storlek och således har fastställt ett utgångsbelopp för beräkningen av böterna som inte står i proportion till nämnda storlek.

60 Det ska först påpekas att enligt proportionalitetsprincipen krävs att gemenskapsinstitutionernas rättsakter inte går utöver vad som är ändamålsenligt och nödvändigt för att uppnå de mål som eftersträvas. Vid beräkningen av böterna ska det fastställas hur allvarliga överträdelserna är utifrån ett stort antal kriterier och inget av dessa bedömningskriterier får tillmätas oproportionerligt stor betydelse i förhållande till de övriga. Proportionalitetsprincipen innebär i det sammanhanget att kommissionen ska fastställa böterna i proportion till de kriterier som har beaktats vid bedömningen av hur allvarlig överträdelsen var och att den då ska tillämpa dessa kriterier konsekvent och på ett sätt som är sakligt motiverat (förstainstansrättens dom av den 27 september 2006 i mål T-43/02, Jungbunzlauer mot kommissionen, REG 2006, s. II-3435, punkterna 226–228).

61 Vad beträffar kritiken att kommissionen har bortsett från den relevanta marknadens storlek, ska det erinras om att enligt artikel 15.2 i förordning nr 17 och artikel 23.2 i förordning nr 1/2003 får kommissionen ålägga företag böter som inte överstiger 10 procent av föregående räkenskapsårs omsättning för varje företag som har deltagit i överträdelsen. För att bötesbeloppet ska kunna fastställas inom denna gräns föreskrivs i dessa bestämmelser att det ska tas hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och till hur länge den har pågått. I enlighet med riktlinjerna ska kommissionen dessutom fastställa böternas utgångsbelopp med hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är med beaktande av överträdelsens art, dess konkreta påverkan på marknaden, om den är mätbar, och omfattningen av den geografiska marknaden.

62 Det föreskrivs således varken i förordning nr 17, i förordning nr 1/2003 eller i riktlinjerna att bötesbeloppet ska fastställas direkt med hänsyn till den relevanta marknadens storlek, eftersom detta endast är en relevant faktor bland flera andra. Kommissionen är följaktligen inte på grundval av dessa bestämmelser i sig skyldig att ta hänsyn till att produktmarknaden är av ringa storlek (se analogt förstainstansrättens dom av den 27 september 2006 i mål T-322/01, Roquette Frères mot kommissionen, REG 2006, s. II-3137, punkt 148).

63 Vid bedömningen av hur allvarlig en överträdelse är ankommer det emellertid, enligt rättspraxis, på kommissionen att ta hänsyn till en rad faktorer, vars slag och betydelse varierar alltefter vilket slags överträdelse det är fråga om och de särskilda omständigheterna kring den aktuella överträdelsen (domstolens dom av den 7 juni 1983 i de förenade målen 100/80–103/80, Musique Diffusion française m.fl. mot kommissionen, REG 1983, s. 1825, punkt 120; svensk specialutgåva, volym 7, s. 133). Bland dessa faktorer som visar hur allvarlig överträdelsen är kan det inte uteslutas att, beroende på det enskilda fallet, den relevanta produktmarknadens storlek kan förekomma.

64 Marknadens storlek kan således utgöra en faktor som ska beaktas vid bedömningen av hur allvarlig överträdelsen är, men dess betydelse varierar beroende på de särskilda omständigheterna kring den aktuella överträdelsen.

65 I förevarande fall bestod överträdelsen för de berörda företagen i huvudsak i att utbyta känslig information om prislistor och/eller priser för enskilda kunder, att komma överens om prishöjningar och/eller målpriser, att undvika prisunderskridande, till de etablerade leverantörernas fördel, och att fördela kunderna mellan sig (skälen 99–125 och 345 i det angripna beslutet). Sådana förfaranden utgör horisontella begränsningar av typen ”priskartell” i den mening som avses i riktlinjerna och är följaktligen ”mycket allvarliga” till sin natur. Den omständigheten att den relevanta marknaden är av ringa storlek kan i detta sammanhang, om det antas att så är fallet, endast ha en mindre betydelse i jämförelse med alla andra omständigheter som vittnar om hur allvarlig överträdelsen är.

66 Det ska i vart fall beaktas att kommissionen ansåg att överträdelsen skulle betraktas som mycket allvarlig i den mening som avses i riktlinjerna, i vilka det anges att

det för sådana fall är ”möjligt” för kommissionen att fastställa ett utgångsbelopp på över 20 miljoner euro. I detta fall delade kommissionen, i det angripna beslutet, in de berörda företagen i olika kategorier beroende på deras relativa storlek på den relevanta marknaden. Det framgår av skäl 358 i det angripna beslutet att kommissionen endast fastställde ett utgångsbelopp på 14 miljoner euro för de företag som tillhörde den första kategorin (i detta fall sökanden), 5,2 miljoner euro för det företag som tillhörde den andra kategorin, 2,2 miljoner euro för de företag som tillhörde den tredje kategorin och 0,1 miljoner euro för det företag som tillhörde den fjärde kategorin. Av detta följer att det utgångsbelopp som tjänade som utgångspunkt vid beräkningen av de böter som sökanden ålades var klart lägre än det belopp som det enligt riktlinjerna var ”möjligt” för kommissionen att fastställa för mycket allvarliga överträdelser. Detta fastställande av böternas utgångsbelopp är ägnat att bekräfta att den relevanta produktmarknadens storlek verkligen har beaktats.

67 Sökanden kan följaktligen inte vinna framgång med sitt argument att kommissionen har bortsett från den relevanta marknadens storlek och således fastställt ett utgångsbelopp för beräkningen av böterna som inte står i proportion till nämnda storlek.

68 För det andra har sökanden felaktigt gjort gällande att principerna om proportionalitet och likabehandling har åsidosatts vid fastställandet av böternas utgångsbelopp, med påståendet att kommissionen, till skillnad från den beräkning som gjordes beträffande överträdelsen i fråga, beaktade den ringa storleken av marknaden för tråd till bilindustrin inom EES och således fastställde ett utgångsbelopp för böterna som stod i proportion till nämnda marknad.

69 Principen om likabehandling innebär nämligen att lika situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling. I detta fall utgör kartellen på marknaden för tråd till bilindustrin inom EES och kartellen på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna två olika överträdelser som avser olika geografiska produktmarknader. Sökanden befinner sig följaktligen inte i en likadan situation som den som de företag som berörs av kartellen på marknaden för tråd till bilindustrin

inom EES befinner sig i. Sökanden kan därför inte med framgång påstå att principen om likabehandling har åsidosatts i detta hänseende.

70 För det tredje kan sökanden inte vinna framgång med argumentet att den relevanta marknadens storlek, efter avdrag för exporten av slutprodukter, borde ha värderats till 20 miljoner euro. Transaktionerna avseende de produkter i fråga som ingår i de slutprodukter som exporterats utanför den relevanta marknaden har nämligen faktiskt genomförts på sistnämnda marknad, och de utgör därför en integrerad del av marknaden. Sökanden har vidare inte visat att exporten, utanför den relevanta marknaden, av slutprodukter, i vilka de produkter i fråga som sålts på denna marknad ingår, har minskat storleken på sistnämnda marknad.

71 Sökanden kan inte heller vinna framgång med det argument genom vilket det har påstått att motiveringsskyldigheten har åsidosatts. Det följer nämligen ovillkorligen av punkterna 65 och 66 ovan att det angripna beslutet innehåller tillräckligt med uppgifter om fastställandet av böternas utgångsbelopp.

72 Av samtliga överväganden ovan framgår att sökanden inte kan vinna framgång med den anmärkning som består i att det har bortsetts från den relevanta marknadens ringa storlek.

— Den anmärkning som består i en oriktig bedömning av sökandens faktiska ekonomiska kapacitet att skada konkurrensen

73 Sökanden har fel i sin bedömning att kommissionen, i strid med sina riktlinjer, fastställde böternas utgångsbelopp oberoende av sökandens sammanlagda omsättning, att kommissionen följaktligen bortsåg från de berörda företagens faktiska ekonomiska kapacitet att skada konkurrensen och att kommissionen således har åsidosatt proportionalitetsprincipen.

74 Det framgår av det angripna beslutet att kommissionen, vid fastställandet av böternas utgångsbelopp, först beaktade överträdelsens art, dess konkreta påverkan på marknaden och omfattningen av den geografiska marknaden. Mot bakgrund av dessa faktorer bedömde kommissionen att den överträdelse som de berörda företagen hade begått var ”mycket allvarlig” (skälen 344–353 i det angripna beslutet).

75 Kommissionen fann det därefter nödvändigt att behandla de företag som var inblandade i kartellerna olika, för att ta hänsyn till den faktiska ekonomiska kapacitet som företagen hade att skada konkurrensen, och således att fastställa böterna på en nivå som säkerställde att de fick en tillräckligt avskräckande verkan. Kommissionen tillade att det var nödvändigt att ta hänsyn till den särskilda vikt som skulle tillmätas varje företags rättsstridiga beteende och följaktligen till dess konkreta påverkan på konkurrensen. Kommissionen underströk att den vid jämförelsen av de berörda företagens relativa betydelse hade utgått från den omsättning som varje företag hade uppnått på marknaden och för produkten i fråga. Den delade följaktligen in de berörda företagen i fyra kategorier. Amann och Coats, vars omsättning uppgick till mellan 14 och 18 miljoner euro delades in i den första kategorin. Sökanden, vars omsättning uppgick till 6 miljoner euro, delades in i den andra kategorin. Gütermann, Barbour och Bieze Stork, vars omsättning uppgick till mellan 2 och 4 miljoner euro, delades in i den tredje kategorin och Zwicky, vars omsättning uppgick till mellan noll och 1 miljon euro, delades in i den fjärde kategorin. Mot bakgrund av dessa överväganden fastställde kommissionen ett utgångsbelopp för böterna, med hänsyn till hur allvarlig överträdelsen var, på 14 miljoner euro för Coats och Amann, på 2,2 miljoner euro för Gütermann, Barbour och Bieze Stork och på 0,1 miljoner euro för Zwicky (skälen 356–358 i det angripna beslutet).

76 Det ska först och främst – i den del sökanden har gjort gällande att dess omsättning på den relevanta marknaden inte i sig gjorde det möjligt att fastställa företagets faktiska ekonomiska kapacitet att skada konkurrensen och att kommissionen skulle ha beaktat dess sammanlagda omsättning, det vill säga den som företaget uppnått genom försäljningen av all tråd för industriellt bruk på världsmarknaden – erinras om att den enda uttryckliga hänvisningen, i artikel 15.2 i förordning nr 17 och artikel 23.2 i förordning nr 1/2003, till den sammanlagda omsättningen för ett företag som har

deltagit i överträdelsen rör den övre gräns som bötesbeloppet inte får överskrida. Under förutsättning att denna gräns iakttas kan kommissionen i princip fastställa böterna utifrån den omsättning som den själv har valt med hänsyn till det geografiska underlaget och produkterna i fråga. Den är därvid inte skyldig att utgå från just den sammanlagda omsättningen eller den omsättning som uppnåtts på den aktuella geografiska marknaden eller på marknaden för produkterna i fråga. Även om det i riktlinjerna inte föreskrivs att böterna ska fastställas i förhållande till en viss omsättning, utgör de inte heller hinder mot att den omsättning som de berörda företagen har uppnått på den relevanta marknaden beaktas vid fastställandet av bötesbeloppet, i syfte att iaktta unionsrättens allmänna principer och när omständigheterna så kräver. Omsättningen kan således vara relevant för bedömningen av de olika faktorer som har angetts ovan i punkt 75 och som föreskrivs i punkt 1 A fjärde och sjätte styckena i riktlinjerna för beräkning av böter (förstainstansrättens dom av den 9 juli 2003 i mål T-220/00, Cheil Jedang mot kommissionen, REG 2003, s. II-2473, punkt 82, och av den 29 april 2004 i de förenade målen T-236/01, T-239/01, T-244/01–T-246/01, T-251/01 och T-252/01, Tokai Carbon m.fl. mot kommissionen, REG 2004, s. II-1181, punkt 195).

77 Av detta följer att kommissionen vid fastställandet av bötesbeloppet fritt kan välja vilken omsättning som den ska beakta, under förutsättning att den inte förefaller oskälig med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. Vid fastställandet av bötesbeloppen, när böter åläggs flera företag som har varit inblandade i samma överträdelse, är kommissionen inte heller skyldig att säkerställa att de slutliga bötesbeloppen återspeglar varje skillnad som finns mellan de berörda företagen beträffande deras sammanlagda eller relevanta omsättning (domstolens dom av den 28 juni 2005 i de förenade målen C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P och C-213/02 P, Dansk Rørindustri m.fl. mot kommissionen, REG 2005, s. I-5425, punkt 312, förstainstansrättens dom av den 18 juli 2005 i mål T-241/01, Scandinavian Airlines System mot kommissionen, REG 2005, s. II-2917, punkt 166, och av den 4 juli 2006 i mål T-304/02, Hoek Loos mot kommissionen, REG 2006, s. II-1887, punkt 84).

78 Vad beträffar det val som kommissionen kan göra mellan den ena och/eller den andra omsättningen, följer det av rättspraxis att den totala omsättningen endast ger en ofullständig bild vid den bedömning som utförs — i syfte att fastställa bötesbeloppet för överträdelse av gemenskapens konkurrensregler — av den faktiska ekonomiska kapacitet som de överträdande företagen har att skada konkurrensen, vilket förutsätter en

bedömning av dessa företags faktiska betydelse på den relevanta marknaden, det vill säga deras inflytande på denna. Det kan inte uteslutas att ett inflytelserikt företag med en mängd olika verksamheter inte har mer än en underordnad närvaro på en viss produktmarknad. Det kan inte heller uteslutas att ett företag som har en stark ställning på en geografisk marknad utanför unionen bara har en svag ställning på unionens marknad eller på marknaden inom EES. I sådana fall innebär det faktum att det berörda företaget har en betydande sammanlagd omsättning inte i sig nödvändigtvis att det har ett avgörande inflytande på den relevanta marknaden (förstainstansrättens dom i det ovan i punkt 76 nämnda målet Cheil Jedang mot kommissionen, punkt 88, och av den 9 juli 2003 i mål T-224/00, Archer Daniels Midland och Archer Daniels Midland Ingredients mot kommissionen, REG 2003, s. II-2597, punkt 194). Även om det är riktigt att ett företags omsättning på den relevanta marknaden inte kan vara avgörande för slutsatsen att ett företag hör till en mäktig ekonomisk enhet, är den emellertid relevant för att fastställa det inflytande som företaget har kunnat utöva på marknaden (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 29 november 2005 i mål T-52/02, SNCZ mot kommissionen, REG 2005, s. II-5005, punkt 65, och domen i det ovan i punkt 49 nämnda målet Union Pigments mot kommissionen, punkt 152).

79 Den del av omsättningen som härrör från försäljningen av de varor som är föremål för överträdelsen kan således ge en god anvisning om en överträdelses omfattning på den relevanta marknaden (domen i det ovan i punkt 76 nämnda målet Cheil Jedang mot kommissionen, punkt 91, och domen i det ovan i punkt 78 nämnda målet Archer Daniels Midland och Archer Daniels Midland Ingredients mot kommissionen, punkt 196). Denna omsättning kan nämligen ge en god anvisning om det ansvar som varje berört företag har på den relevanta marknaden, eftersom den är ett objektivt kriterium som gör det möjligt att korrekt uppskatta hur skadlig överträdelsen är för den normala konkurrensen och utgör följaktligen en god anvisning om den kapacitet som varje berört företag har att skada konkurrensen. Kommissionens val i förevarande fall att hänvisa till omsättningen på den relevanta marknaden för att fastställa varje berört företags kapacitet att vålla skada var följaktligen konsekvent och sakligt motiverat.

80 Denna slutsats påverkas inte av de särskilda omständigheter som sökanden har gjort gällande. Det ska nämligen först erinras om att kartellen inte var världsomfattande och

att den konkurrens som begränsades genom överträdelsen inskränkte sig till marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna. Vidare har sökanden inte visat att kommissionen hade fel när den ansåg att den omsättning som de berörda företagen uppnått på den relevanta marknaden innefattade den omsättning som företagen uppnått för tråd för industriellt bruk som producerats i andra länder än Beneluxländerna och de nordiska länderna, men som sålts på den relevanta marknaden, eller den omsättning som de uppnått för tråd för industriellt bruk som först producerats för Beneluxländerna eller de nordiska länderna och därefter exporterats till andra länder. Sökandens resonemang är slutligen motsägelsefullt i det att det förutsätter att de berörda företagens sammanlagda omsättning beaktas när de delas in i olika kategorier, medan den omsättning som de berörda företagen uppnått på den relevanta marknaden väljs för att fastställa böternas utgångsbelopp för var och en av dem.

81 För det andra kan sökanden inte med fog klandra kommissionen för att ha bortsett från de berörda företagens marknadsandelar. Det ska nämligen först påpekas att kommissionen, i skäl 356 i det angripna beslutet, bedömde att uppgifterna om marknadsandelarna som regel inte var tillräckligt precisa för att det skulle kunna hänvisas till dem. Även om det, som sökanden har hävdat, antogs att de uppgifter som lämnats om dess marknadsandel i Beneluxländerna och de nordiska länderna hade varit tillräckligt precisa för att det skulle kunna hänvisas till dem, skulle sådana uppgifter ändå inte ha kunnat användas, eftersom uppgifterna om marknadsandelarna för de andra deltagarna i kartellen var otillräckliga. Under dessa omständigheter var det korrekt av kommissionen att hänvisa till den omsättning som uppnåtts på den relevanta marknaden, som, när kartellmedlemmarnas relativa betydelse fastställdes för att dela in dem i olika grupper, bäst uttryckte företagens betydelse i fråga.

82 För det tredje kan sökanden inte vinna framgång med argumentet att kommissionen skulle ha tagit hänsyn till att sökanden inte var vertikalt integrerad, till skillnad från andra berörda företag. När kommissionen gör sin bedömning av hur allvarlig

överträdelsen är och fastställer böternas utgångsbelopp får den nämligen grunda sin bedömning av den faktiska ekonomiska kapaciteten, hos de företag som begått en överträdelse av konkurrensreglerna, att skada konkurrensen på uppgifter om omsättning och marknadsandelar på den relevanta marknaden. Särskilda omständigheter, som till exempel marknadens särdrag, kan emellertid medföra att uppgifterna ska anses mindre viktiga och kräva att andra relevanta omständigheter beaktas vid bedömningen av företagens marknadsinflytande, såsom den vertikala integrationen och bredden av produktsortimentet (förstainstansrättens dom av den 15 mars 2006 i mål T-26/02, Daiichi Pharmaceutical mot kommissionen, REG 2006, s. II-713, punkterna 61 och 63). Vertikal integration och bredden av produktsortimentet kan förvisso i förekommande fall utgöra relevanta omständigheter för att bedöma ett företags inflytande på marknaden och även utgöra ytterligare tecken på ett sådant inflytande i förhållande till marknadsandelarna eller till omsättningen på den relevanta marknaden (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 14 februari 1978 i mål 27/76, United Brands och United Brands Continentaal mot kommissionen, REG 1978, s. 207, punkterna 67–72 och 78–81; svensk specialutgåva, volym 4, s. 9). De argument som sökanden i förevarande fall har anfört om den vertikala integrationen för de andra berörda företagen visar emellertid inte att dessa hade några särskilda och betydande konkurrensfördelar på den relevanta marknaden. Såsom har understrukits ovan i punkt 80 har sökanden inte heller visat att den omsättning som de andra berörda företagen uppnått för tråd för industriellt bruk som producerats i andra länder än Beneluxländerna och de nordiska länderna, men som sålts på den relevanta marknaden, eller den omsättning som de uppnått för tråd för industriellt bruk som först producerats för Beneluxländerna eller de nordiska länderna och därefter exporterats till andra länder inte har innefattats i deras omsättning på den relevanta marknaden.

83 För det fjärde är den jämförelse som sökanden har gjort mellan det angripna beslutet och beslutet i ärendet ”Bryggerier i Luxemburg” inte relevant. Kommissionen har, vid fastställandet av bötesbeloppet, nämligen använt sig av sitt utrymme för skönsmässig bedömning med iakttagande av förordning nr 17 och förordning nr 1/2003 samt de regler som den ålagt sig själv genom riktlinjerna för beräkning av böter. Dessutom utgör inte kommissionens tidigare beslutspraxis i sig den rättsliga ramen för åläggande av böter på konkurrensområdet (förstainstansrättens dom av den 20 mars 2002 i mål T-23/99, LR AF 1998 mot kommissionen, REG 2002, s. II-1705, punkt 234, och av den 8 juli 2008 i mål T-53/03, BPB mot kommissionen, REG 2008, s. II-1333, punkt 275).

84 Sökanden kan följaktligen inte vinna framgång med denna anmärkning.

— Den anmärkning som består i att proportionalitetsprincipen har åsidosatts på grund av att det är uppenbart att det utgångsbelopp som tillämpades var för högt jämfört med de utgångsbelopp som tillämpades på andra berörda företag

85 För det första har sökanden fel när den hävdar att utgångsbeloppet för de böter som den ålagts, det vill säga 5,2 miljoner euro, inte står i proportion till de utgångsbelopp som tillämpats vid beräkningen av de böter som andra berörda företag ålagts.

86 Såsom har påpekats angående den första anmärkningen var det i detta fall korrekt av kommissionen att hänvisa till den omsättning som de berörda företagen uppnått på den relevanta marknaden vid fastställandet av deras relativa betydelse på denna marknad.

87 Det ska vidare erinras om att det av riktlinjerna för beräkning av böter framgår att det för mycket allvarliga överträdelser är möjligt att tillämpa ett utgångsbelopp som uppgår till minst 20 miljoner euro. Eftersom böternas utgångsbelopp står i proportion till skillnaden mellan de berörda företagen och eftersom kommissionen, med beaktande av de faktorer som det har erinrats om ovan i punkt 74, har fastställt utgångsbeloppen till nivåer som klart understiger miniminivåerna enligt riktlinjerna, kan det inte anses att proportionalitetsprincipen har åsidosatts.

88 För det andra kan sökanden inte heller vinna framgång med påståendet att utgångsbeloppet och det slutliga beloppet för de böter som företaget ålagts är oskäligt höga jämfört med motsvarande belopp avseende de böter som de andra berörda företagen ålagts. Sökanden kan nämligen inte med fog sluta sig till att den har utsatts för en diskriminerande eller oproportionerlig behandling, eftersom utgångsbeloppet för de böter som ålagts är motiverat mot bakgrund av de kriterier som kommissionen lade

till grund för sin bedömning av varje företags betydelse på den relevanta marknaden (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 83 nämnda målet LR AF 1998 mot kommissionen, punkt 304) och eftersom det fastställda utgångsbeloppet på 5,2 miljoner euro motsvarar en nivå som är klart lägre än den som anges i riktlinjerna för ”mycket allvarliga” överträdelser.

89 Såsom det har erinrats om ovan i punkt 77 är kommissionen, när böter åläggs flera företag som har varit inblandade i samma överträdelse, inte heller skyldig att säkerställa att de slutliga bötesbeloppen återspeglar varje skillnad som finns mellan de berörda företagen beträffande deras sammanlagda eller relevanta omsättning.

90 Det ska tilläggas att det i artikel 15.2 i förordning nr 17 och artikel 23.2 i förordning nr 1/2003 inte heller anges att ett litet eller medelstort företag inte får åläggas högre böter, i procent av omsättningen, än dem som åläggs större företag, när flera företag som varit inblandade i samma överträdelse åläggs böter. Det framgår nämligen av dessa bestämmelser att bötesbeloppen för såväl små och medelstora som för större företag ska fastställas med hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och till hur länge den har pågått. När kommissionen ålägger vart och ett av de företag som varit inblandande i samma överträdelse skäliga böter i förhållande till hur allvarlig överträdelsen är och till hur länge den har pågått, kan den inte kritiseras för att bötesbeloppet för vissa av dem blir högre i förhållande till omsättningen än för andra företag (förstainstansrättens dom av den 5 december 2006 i mål T-303/02, Westfalen Gassen Nederland mot kommissionen, REG 2006, s. II-4567, punkt 174).

91 Utgångsbeloppet, grundbeloppet och det slutliga beloppet avseende de böter som sökanden ålagts kan, med hänsyn till det föregående, inte anses vara oproportionerliga.

92 Sökanden kan inte vinna framgång med denna anmärkning.

— Den anmärkning som består i att det fastställdes ett orimligt högt utgångsbelopp med hänsyn till den svåra finansiella situation som sökanden befann sig i

93 Sökanden kan inte vinna framgång med den anmärkning som består i att det fastställdes ett orimligt högt utgångsbelopp för de böter som den ålagts med hänsyn till den svåra finansiella situation som sökanden befann sig i och till risken att böterna medför att den inte kan fortsätta att existera.

94 Böternas utgångsbelopp är nämligen endast ett mellanliggande belopp, vilket sedan vid tillämpningen av den metod som anges i riktlinjerna anpassas med hänsyn till hur länge överträdelsen har pågått och till försvårande eller förmildrande omständigheter (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 76 nämnda målet Cheil Jedang mot kommissionen, punkt 95). Av detta följer att den omständigheten att böternas utgångsbelopp utgör 32 procent av sökandens sammanlagda omsättning år 2001 inte i sig medger slutsatsen att nämnda belopp är orimligt högt.

95 Det ska under alla omständigheter erinras om att enligt fast rättspraxis är kommissionen inte skyldig att beakta ett företags svaga finansiella situation när den fastställer bötesbeloppet. En sådan skyldighet skulle nämligen medföra att de företag som var minst anpassade till marknadsvillkoren gavs en oberättigad konkurrensfördel (domen i de ovan i punkt 77 nämnda förenade målen Dansk Rørindustri m.fl. mot kommissionen, punkt 327, och domen i det ovan i punkt 48 nämnda målet SGL Carbon mot kommissionen, punkt 105; se, för ett liknande resonemang, även domstolens dom av den 8 november 1983 i de förenade målen 96/82–102/82, 104/82, 105/82, 108/82 och 110/82, IAZ International Belgium m.fl. mot kommissionen, REG 1983, s. 3369, punkterna 54 och 55).

96 Även om det antas att en åtgärd som en gemenskapsinstitution vidtagit får till följd att ett företag träder i likvidation, kan den omständigheten att företaget likvideras i dess aktuella rättsliga form visserligen skada ägarnas, aktieägarnas eller andelsägarnas ekonomiska intressen, men det innebär inte att de personliga, materiella

och immateriella tillgångarna också förlorar sitt värde (domen i de ovan i punkt 76 nämnda förenade målen Tokai I, punkt 372).

97 Mot bakgrund av det föregående finner tribunalen att talan inte kan vinna bifall såvitt avser den grund som består i ett felaktigt fastställande av böternas utgångsbelopp och bötesbeloppet samt en felaktig klassificering av sökanden i den andra kategorin.

Den grund som avser en oriktig bedömning av förmildrande omständigheter

Parternas argument

98 För det första har sökanden hävdat att den aldrig har haft för avsikt att genomföra och inte heller har genomfört de avtal som slutits vid mötena.

99 Sökanden har påpekat att kommissionen inte gjorde en faktisk bedömning av sökandens individuella beteende.

100 Sökanden har vidare hävdat att det förhållandet att företaget ”i praktiken inte har tillämpat avtal eller förfaranden som utgör överträdelser” bekräftas av att det inte översändes några listor över dess ”verkliga priser” och av att det översändes listor över ”fiktiva grundpriser”. Sökanden har i detta hänseende gjort gällande att den endast förhandlar om och sluter prisavtal med sina köpare på en individuell basis och att den följaktligen inte tillämpar en politik med nedsättningar av priser på de listor som översänts till kunderna. Sökanden har påstått att den endast tillämpar och överlämnar interna prislistor i relationerna med sina mellanhänder (ombud och distributörer).

Jämförelsen mellan de fiktiva grundpriserna, å ena sidan, och de priser som dess kunder faktiskt faktureras samt de prislistor som tillhandahålls dess ombud, å andra sidan, visar klart att det inte finns något samband mellan dessa typer av priser.

101 Sökanden har därefter gjort gällande att den inte anpassade sitt beteende i fråga om priser på marknaden enligt de listor över ”fiktiva grundpriser” som den översände. Sökanden anser att den, med stöd av sifferuppgifter, har visat att utvecklingen av de priser som den faktiskt tillämpade var helt oberoende av hur de priser som avhandlades vid mötena utvecklades, för hela perioden 1994–2001. Sökanden har även påpekat att försöket med höjningar på 3,5 procent för leveranserna till Nederländerna, som kommissionen klandrat den för, inte var en följd av ett av de avtal som påstått ha slutits vid mötet den 19 september 2000 i Budapest, utan snarare av en reglering med sådant innehåll från det belgiska textilförbundet (Febeltex). Dessutom avsåg den höjning på 6 procent som tillämpades i Sverige endast nylontråd och den berodde uteslutande på höjningen av kursen för brittiska pund.

102 För det andra har sökanden gjort gällande att kommissionen, genom att endast medge att bötesbeloppet sätts ned med 15 procent, har bortsett från att sökandens roll var betydligt mer begränsad i tiden, eftersom det var först år 1997 som företaget började delta i diskussionerna om de nordiska länderna. Kommissionen har också bortsett från att sökanden var det enda av de berörda företagen som inte hade vare sig planlagt eller organiserat överträdelsen i fråga och att det var först år 1991 som sökanden började delta i de möten vid vilka Beneluxländerna behandlades. Sökanden är därför förvånad över att Bieze Stork, som ändå deltog i diskussionerna om Beneluxländerna alltsedan inledandet av överträdelsen i fråga, beviljades en nedsättning av bötesbeloppet med samma procentsats. Sökanden har understrukit att den endast deltog i cirka 85 procent av de möten som avsåg Beneluxländerna, i 35 procent av de möten som avsåg de nordiska länderna och, i genomsnitt, i 60 procent av den tid under vilken överträdelsen i fråga sammanlagt hade pågått. Kommissionen har följaktligen åsidosatt principen om likabehandling och proportionalitetsprincipen.

103 Kommissionen har tillbakavisat samtliga dessa argument och begärt att grunden ska underkännas.

Tribunalens bedömning

104 Det föreskrivs i punkt 3 i riktlinjerna att böternas grundbelopp kan minskas vid ”förmildrande omständigheter” som till exempel att företaget i praktiken inte har tillämpat avtal som utgör överträdelser, att företaget har haft en uteslutande passiv eller efterföljande roll i genomförandet av överträdelsen, att företaget har upphört med överträdelsen vid kommissionens första ingripanden och andra omständigheter som inte nämns uttryckligen.

105 För det första avser tribunalen att pröva den anmärkning som består i att sökandens påstående att företaget i praktiken inte har tillämpat avtal som utgör överträdelser inte har beaktats.

106 Vad först avser sökandens argument att företaget endast översände uppgifter om fiktiva grundpriser till de konkurrerande företagen, erinrar tribunalen om att företaget tillhandahöll två kategorier av prislistor varvid det gjorde gällande att den första av dessa kategorier, det vill säga den som företaget hade översänt till deltagarna i kartellen vid mötena, innefattade fiktiva grundpriser, och att den andra kategorin innefattade dess faktiska priser. Det ska dessutom understrykas att listorna över de faktiska priserna omfattar flera priser för varje typ av tråd, medan listorna över de grundpriser som uppgavs vara fiktiva endast omfattade ett enda grundpris för varje typ av tråd, som angavs i den första kolumnen.

107 De belopp som anges i den första kolumnen för de båda kategorierna av listor, innefattande de faktiska priserna respektive de grundpriser som uppgavs vara fiktiva, är nästan identiska. Sökanden har i detta hänseende förklarat att endast det faktiska pris som anges i den åttonde kolumnen var relevant.

108 Tribunalen noterar att det, i likhet med vad som påpekats av kommissionen, i listorna över faktiska priser inte angavs något pris i den åttonde kolumnen för flera typer av

tråd, utan endast grundpriser i de fyra första kolumnerna. Det kan därför svårligen medges att endast de priser som anges i den åttonde kolumnen var relevanta. Det framgår dessutom av handlingarna i kommissionens ärendeakt att de olika priserna gällde beroende på vilka de begärda kvantiteterna var. Priserna varierade således beroende på produkternas vikt (för exempelvis tråd för väskor i polyester motsvarades priserna i den första kolumnen av en vikt på 10 kilo, priserna i den andra kolumnen av en vikt på 25 kilo, etcetera) eller beroende på produkternas förpackning (för exempelvis polyamid motsvarades priserna i den första kolumnen av begärda kvantiteter som var mindre än en förpackning, priserna i den andra kolumnen av begärda kvantiteter som var lika med den minsta förpackningen, etcetera). Man kan av detta konstaterande sluta sig till att det pris som anges i den första kolumnen faktiskt är det som meddelats för kategorin mindre inköp och det är följaktligen inte alls fiktivt. Även om det antas, såsom sökanden har hävdat, att de priser som anges i de fyra första kolumnerna endast förekom i listorna över de faktiska priserna för år 2001 som ”historiska referenser”, gäller ändå dels att dessa priser inte var enbart fiktiva, dels att det inte kan uteslutas att de konkurrerande företagen, på grundval av de grundpriser som anges i den första kolumnen, kunde få en uppfattning om de priser som tillämpades för de största beställningarna. Det kan följaktligen anses att de prislistor som sökanden översänt till de konkurrerande företagen inte var fiktiva, utan endast oprecisa eller ofullständiga.

109 Sammanfattningsvis gjorde kommissionen en riktig bedömning när den, i skäl 170 i det angripna beslutet, konstaterade att sökanden inte hade visat att de grundpriser som anges i den första kolumnen var fiktiva.

110 Det argument som sökanden anfört, med åberopande av studier som fogats till dess skrivelser, enligt vilket de priser som tillämpades på dess kunder var lägre än de priser som diskuterades vid mötena är inte tillräckligt för att kunna påverka ovannämnda slutsats från kommissionen. Kommissionen har nämligen inte alls förnekat att det finns en skillnad mellan de priser som sökanden faktiskt tillämpade på dess kunder och de priser som diskuterades vid mötena, utan riktigt framhållit att denna skillnad inte var förvånande, eftersom varje leverantör beviljade sina kunder rabatter.

111 Vad härefter gäller den av sökandens anmärkningar som består i att de avtal som slutits vid mötena inte genomfördes, ska det utredas huruvida de argument som sökanden har gjort gällande är ämnade att visa att sökanden, under den tid företaget deltog i de förbjudna avtalen, faktiskt underlät att tillämpa dem och i stället uppträdde marknadsmässigt, eller åtminstone att sökanden åsidosatte sina skyldigheter att genomföra kartellen på ett så tydligt och omfattande sätt att dess funktion rubbats (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 82 nämnda målet Daiichi Pharmaceutical mot kommissionen, punkt 113).

112 I förevarande fall ska det först erinras om att kommissionen har visat att sökanden hade deltagit i flera av kartellens möten och i bilaterala möten och att den vid flera tillfällen hade deltagit i olika konkurrensbegränsande förfaranden som avsågs med det angripna beslutet.

113 Vad sedan avser sökandens påstående att den aldrig har fullföljt eller verkställt de möten som påtalats, framgår det av skälen 139 b och 143 i det angripna beslutet att sökanden vid två tillfällen meddelade att den hade höjt sina priser.

114 För det första påpekade kommissionen, i skäl 139 b i det angripna beslutet, att sökanden vid det möte som hölls i Prag den 8 september 1998 hade informerat om att den hade höjt sina priser med 6 procent i förhållande till sin distributör i Sverige. Sökanden har förnekat att den faktiskt har genomfört nämnda höjning. Den har emellertid endast motiverat detta påstående med att det pris som faktiskt tillämpades i Sverige förblev oförändrat under perioden 1997–1998. En sådan förklaring är inte övertygande, eftersom sökanden själv har bekräftat, såväl i sitt svar på meddelandet om invändningar som i dess skrivelser, att den allmänna tendensen på marknaden bestod i en klar minskning från år 1992 till år 2002. Kommissionen gjorde sig följaktligen inte skyldig till en uppenbart oriktig bedömning när den ansåg att priserna normalt borde ha minskat. Av detta följer att sökandens stabilisering av priserna i Sverige snarare är ägnad att visa att priserna på ett konstlat sätt upprätthölls på en viss nivå. Eftersom

det saknas en övertygande förklaring från sökandens sida kan man därför anta att sökanden åtminstone delvis genomförde vissa av de avtal som slutits.

115 Vidare framgår det av skäl 143 i det angripna beslutet att ett avtal slöts vid mötet den 19 september 2000 i Budapest. Syftet med avtalet var att höja priserna för leveranser till Nederländerna med 3,5 procent. Höjningen genomfördes först av sökanden, som inte har bestritt att den faktiskt höjde nämnda priser med 3,5 procent.

116 Sökanden har hursomhelst fel när den hävdar att nämnda höjning genomfördes till följd av en begäran om att höja priserna med 5 procent, som hade sänts i oktober 2000 från Febeltex. Kommissionen gjorde nämligen en riktig bedömning när den, i skäl 170 i det angripna beslutet, ansåg att denna motivering inte var relevant, eftersom det fanns indicier som var tillräckligt samstämmiga för att bevisa motsatsen. Först och främst föreskrevs det i avtalet att priserna skulle höjas med 3,5 procent mellan januari och mars 2001. Vidare innehåller skrivelsen från Febeltex en datering som är senare än dateringen för avtalet. Slutligen uppgick den höjning som tillämpades av sökanden till 3,5 procent och inte 5 procent.

117 Under dessa omständigheter har sökanden fel när den hävdar att kommissionen borde ha beaktat det förhållandet att ”avtalen i praktiken inte har tillämpats” som en förmildrande omständighet till sökandens fördel.

118 För det andra saknas grund för argumentet att sökanden har haft en passiv eller efterföljande roll i genomförandet av överträdelsen i fråga.

119 Det ska nämligen erinras om att en passiv roll innebär att det berörda företaget har hållit en ”låg profil”, det vill säga att det inte aktivt har deltagit i utarbetandet av det

eller de avtal som är konkurrensbegränsande (domen i det ovan i punkt 76 nämnda målet Cheil Jedang, punkt 167).

120 Det följer i detta hänseende av rättspraxis att bland de omständigheter som indikerar att ett företag haft en passiv roll i en kartell hör den omständigheten att företaget har deltagit i mötena betydligt mer sporadiskt än de andra ordinarie kartellmedlemmarna liksom att företaget har inträtt sent på den marknad som är föremål för överträdelsen, oavsett hur länge företaget varit delaktigt i denna, eller vidare att företrädare för andra företag som har deltagit i överträdelsen har gjort uttryckliga uttalanden av detta slag (domen i det ovan i punkt 76 nämnda målet Cheil Jedang, punkt 168, domen i de ovan i punkt 76 nämnda förenade målen Tokai Carbon m.fl. mot kommissionen, punkt 331, och domen i det ovan i punkt 49 nämnda målet Union Pigments mot kommissionen, punkt 126).

121 I förevarande fall tog kommissionen hänsyn till just den omständigheten att sökanden och Bieze Stork hade deltagit betydligt mer sporadiskt i de möten som avsåg de nordiska länderna genom att bevilja var och en av dem en nedsättning med 15 procent av böternas grundbelopp (skäl 372 i det angripna beslutet). Det var nämligen först från och med år 1997 och år 1998 som sökanden respektive Bieze Stork deltog i diskussionerna om de nordiska länderna.

122 Sökanden har fel när den hävdar att principen om likabehandling har åsidosatts med motiveringen att Bieze Stork fick bötesbeloppet nedsatt med samma procentsats trots att sistnämnda företag redan från början hade deltagit i överträdelsen i fråga. Sökandens resonemang har sin grund i en förväxling mellan frågan hur länge överträdelsen pågick och frågan huruvida det finns förmildrande omständigheter. Såvitt avser den tid under vilken överträdelsen i fråga pågick tillämpade kommissionen procentsatser på utgångsbeloppen för de böter som sökanden och Bieze Stork ålades som stod i proportion till den tid under vilken var och en av dem hade deltagit i överträdelsen, det vill säga 100 procent för sökanden och 115 procent för Bieze Stork. Sökanden har i än mindre grad fog för att hävda att principen om likabehandling har åsidosatts, eftersom sökanden och Bieze Stork beviljades lika stora nedsättningar trots att det sistnämnda företaget deltog i diskussionerna om tråd för industriellt bruk i de nordiska länderna ett år efter sökanden.

123 Sökanden kan inte heller med framgång göra gällande att principen om att böterna ska vara proportionerliga har åsidosatts med motiveringen att den nedsättning med 15 procent som beviljats på grund av förmildrande omständigheter var otillräcklig.

124 Sökanden har, i sina skrivelser, själv medgett att den deltog i cirka 85 procent av de möten som avsåg Beneluxländerna. Sökanden var följaktligen närvarande vid en stor majoritet av de möten som utgjorde överträdelser och kan inte, på denna grund, med framgång göra gällande någon förmildrande omständighet som följer av att den har haft en passiv roll. Detta påverkas inte alls av de förhållandena att sökanden endast deltog i 35 procent av de möten som avsåg de nordiska länderna och att den endast närvarade under 60 procent av den tid under vilken överträdelsen i fråga sammanlagt hade pågått. När kommissionen beviljar en nedsättning på grund av en sådan förmildrande omständighet, är den inte skyldig att göra en rent matematisk beräkning genom att tillämpa en procentsats som står i direkt proportion till graden av deltagande, för varje företag, i de möten som organiserats inom ramen för den konkurrensbegränsande samverkan. Med hänsyn till omständigheterna i detta fall framstår den nedsättning med 15 procent som sökanden beviljats för sitt sena deltagande i mötena om de nordiska länderna som rimlig.

125 Vidare innebär inte den omständigheten att sökanden började delta i överträdelsen i fråga efter det att mötena hade inletts att sökanden inte har deltagit i utarbetandet och organiserandet av överträdelsen. Såsom kommissionen korrekt har understrukit var det nämligen inte bara vid de första mötena som kartellens funktion organiserades och slogs fast.

126 Slutligen framgår det av såväl skäl 139 e i det angripna beslutet som sökandens förklaringar vid besvarandet av meddelandet om invändningar att företaget inte hade haft en uteslutande passiv eller efterföljande roll. Vid mötet den 8 september 1998 i Prag kom man, på Amanns begäran, nämligen överens om att sökanden skulle upprätta förbindelser med Danfield för att förmå denne att påverka sin ende importör och distributör för Tyskland och Beneluxländerna, företaget Heinke, vilket tillämpade mycket låga priser. Sökanden har medgett att den inte öppet vägrade att besvara begäran med motiveringen att den inte kunde tillåta sig en sådan vägran med tanke på dess svaga

ställning i förhållande till Coats och Amann. Det tvång som det har påstått att Coats och Amann utövade mot sökanden kan emellertid inte alls utgöra en rättfärdigande omständighet. Sökanden kunde nämligen anmäla de påtryckningar som det har varit föremål för till de behöriga myndigheterna och, enligt artikel 3 i förordning nr 17, framställa ett klagomål till kommissionen.

127 Kommissionen påpekade dessutom, i skäl 139 b i det angripna beslutet, att sökanden, vid mötet den 8 september 1998 i Prag, hade informerat de deltagande företagen om att den hade höjt de priser som tillämpades på dess distributör med 6 procent i februari 1998. Sökanden har inte bestritt att den har lämnat sådan information. Sökanden har inte heller ifrågasatt kommissionens konstaterande, i skäl 143 i det angripna beslutet, att sökanden var först med att tillämpa en prishöjning med 3,5 procent i Danmark och Sverige.

128 Det ska preciseras att frågan huruvida sökanden faktiskt tog kontakt med Danfield eller huruvida den faktiskt höjde sina priser och var först om att göra det inte är relevant i detta fall. Huruvida ett företag har haft en passiv roll ska nämligen uteslutande fastställas genom företagets beteende vid de möten som utgör överträdelser.

129 Den omständigheten att ett företag, som kan konstateras ha deltagit i en olaglig samverkan enligt artikel 81.1 EG, inte har uppträtt på marknaden på ett sätt som det kommit överens om med sina konkurrenter, är härvid inte nödvändigtvis en omständighet som ska beaktas. Ett företag som trots samverkan med sina konkurrenter för en politik som avviker från den som överenskommits kan helt enkelt försöka att utnyttja kartellen för egen vinning (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 49 nämnda målet Union Pigments mot kommissionen, punkt 130).

130 Av detta följer att kommissionen gjorde en riktig bedömning när den slog fast att sökanden saknade grund för att göra gällande en förmildrande omständighet som följer av dess passiva eller efterföljande roll i överträdelsen i fråga.

131 Mot bakgrund av det ovan anförda finner tribunalen att talan inte kan vinna bifall såvitt avser denna grund.

Den grund som avser en oriktig bedömning av samarbetet

Parternas argument

132 Sökanden anser för det första att nedsättningen med 20 procent av bötesbeloppet, vilken beviljats enligt avsnitt D 2 i meddelandet om samarbete, är otillräcklig med tanke på de omständigheter som den anser att den har rätt att åberopa och som uttryckligen framgår av det angripna beslutet. Sökanden har hävdat att den inte har ifrågasatt riktigheten av de faktiska omständigheterna, att den har lagt fram bevis som har hjälpt kommissionen att fastställa överträdelsen, att den har varit en viktig källa (ofta till och med den enda källan) för information avseende faktiska omständigheter som återgetts i meddelandet om invändningar, att den lämnat upplysningar om vad som avhandlats vid flera möten, däribland huvudinnehållet i avtalet från Zürich av den 9 september 1997, och slutligen att den var ensam om att lägga fram de prislistor som den hade fått av sina konkurrenter. Sökanden tillhandahöll således mer upplysningar än vad som hade begärts av den samt viktiga bevis. Sökanden lämnade även många uppgifter som riktade misstankarna mot sökanden själv. Den presenterade till och med sina årliga räkenskaper samt en fullständig struktur avseende sina kostnader och interna prislistor. Sökandens oerhört långt drivna samarbete borde följaktligen ha kompenserats med en nedsättning med minst 40 procent.

133 Sökanden anser vidare att principerna om proportionalitet och likabehandling har åsidosatts, eftersom den nedsättning med 20 procent som den beviljats för sitt samarbete vid undersökningen är i hög grad otillräcklig jämfört med den nedsättning med 15 procent som Amann, Gütermann och Zwicky beviljats, trots att kommissionen har kvalificerat de upplysningar som tillhandahållits av dessa tre företag som onödiga.

134 Kommissionen har hävdat att den redan hade erhållit relativt många upplysningar genom kontrollerna och Coats samarbete. Sökandens bidrag var till stor del en följd av dess skyldighet att lägga fram de handlingar som begärts av den genom en giltig begäran om upplysningar. Kommissionen anser dessutom att den avsaknad av bestridande av de faktiska omständigheterna vilken beaktats vid nedsättningen av böterna till slut var relativt begränsad, eftersom sökanden hade minimerat sin egen roll. Sökanden har slutligen inte bestritt att nedsättningen skulle göras med mellan 10 och 50 procent, enligt avsnitt D i meddelandet om förmånlig behandling, att andelen 20 procent omfattades av detta intervall och att nedsättningen med 20 procent kunde kvalificeras som normal, med hänsyn till att samarbetet endast utgjordes av svar på en giltig begäran om upplysningar och en avsaknad av bestridande av de faktiska omständigheterna.

135 Det saknas grund för anmärkningen att principerna om proportionalitet och likabehandling har åsidosatts. Enligt kommissionen är syftet med sökandens framställningar snarare att visa att den nedsättning med 15 procent som de tre ovannämnda företagen hade beviljats är rättsstridig, medan ingen till sin fördel kan åberopa en rättsstridighet som begåtts av någon annan. Kommissionen har slutligen påpekat att sökanden, utan att gå så långt som att jämställa dess samarbete med Coats samarbete, ändå har begärt att den ska beviljas en jämförbar nedsättning.

Tribunalens bedömning

136 Kommissionen har i sitt meddelande om samarbete fastställt på vilka villkor företag som samarbetar med kommissionen under dess undersökning av ett kartellärende kan befrias från böter eller beviljas nedsättning av de böter som normalt skulle ha ålagts dem (avsnitt A.3 i meddelandet om samarbete).

137 I avsnitt D i meddelandet om samarbete föreskrivs följande:

”1. Om ett företag samarbetar utan att alla de villkor som anges i [avsnitten] B eller C är uppfyllda kommer det att beviljas en nedsättning med 10–50 % av det bötesbelopp som det skulle ha ålagts om det inte hade samarbetat.

2. Detta kan ske i till exempel följande fall:

— Ett företag förser kommissionen med upplysningar, dokument eller annat bevismaterial som bidrar till att fastställa att överträdelsen har begåtts, innan ett meddelande om [invändningar] sänds ut.

— Ett företag informerar kommissionen om att det inte bestrider de faktiska omständigheter som kommissionen grundar sina anklagelser på, efter det att det har tagit emot ett meddelande om [invändningar].”

138 I förevarande fall sattes sökandens bötesbelopp ned med 40 procent i enlighet med avsnitt D i meddelandet om samarbete.

139 För att motivera sin bedömning gjorde kommissionen, i skäl 393 i det angripna beslutet, gällande följande:

”BST har försett kommissionen med bevismaterial som i stor utsträckning har underlättat för den att fastställa överträdelserna. Det hänvisas även i meddelandet om invändningar till BST som en viktig källa för de slutsatser om faktiska omständigheter som kommissionen kommit fram till. Bilaga 14 till BST:s svar på kommissionens begäran om upplysningar har underlättat för kommissionen att fastställa vad som avhandlats vid flera möten, däribland huvudinnehållet i avtalen från början av 90-talet, vad som avhandlades vid mötet i Wien och innehållet i avtalet från Zürich av den 9 september 1997. BST var ensam om att lägga fram de prislistor som den hade fått av sina konkurrenter. BST har i sin skrivelse av den 23 april 2003 inte bara lämnat uppgifter om de faktiska omständigheterna, utan har, i punkt 4.3 ’Vad som diskuterats vid informella möten’, även försett kommissionen med viktiga bevis.”

140 Kommissionen påpekade även att sökanden, efter att ha mottagit meddelandet om invändningar, informerade kommissionen om att företaget inte bestred de faktiska omständigheter som kommissionen grundade sina anklagelser på (skäl 392 i det angripna beslutet).

141 Det kan även noteras att bötesbeloppet för Amann, Gütermann och Zwicky sattes ned med 15 procent. I skälen 395 och 396 i det angripna beslutet motiverade kommissionen denna nedsättning genom att anföra två skäl. För det första hade de tre företagen tillhandahållit upplysningar, handlingar och andra bevis som faktiskt hade bidragit till att fastställa överträdelsen, samtidigt som det emellertid framhölls att de upplysningar som hade tillhandahållits av de tre företagen inte kunde anses vara till nytta jämfört med dem som hade tillhandahållits av sökanden. För det andra hade de inte på ett påtagligt sätt bestritt de faktiska omständigheter som kommissionen hade grundat sina anklagelser på.

142 Inom ramen för bedömningen av det samarbete som tillhandahålls av medlemmarna i en konkurrensbegränsande samverkan kan dessutom endast en uppenbart oriktig

bedömning från kommissionens sida ifrågasättas med framgång, eftersom kommissionen har ett stort utrymme att skönsmässigt bedöma kvaliteten på och nyttan av det samarbete som tillhandahålls av ett företag, exempelvis i förhållande till andra företags samarbete (domstolens dom av den 10 maj 2007 i mål C-328/05 P, SGL Carbon mot kommissionen, REG 2007, s. I-3921, punkt 88). Dock får kommissionen inom ramen för denna bedömning inte åsidosätta likabehandlingsprincipen.

143 Det ska därför, mot bakgrund av denna rättspraxis, kontrolleras huruvida kommissionen, på grund av sökandens samarbete, hade fog för att bevilja sökanden en nedsättning av dess böter med 20 procent, utan att därvid åsidosätta principen om likabehandling och utan att gå utöver sitt utrymme för skönsmässig bedömning.

144 Det ska inledningsvis understrykas att kommissionens överväganden i skäl 393 i det angripna beslutet inte kan missförstås. Sökanden hade i mycket stor omfattning samarbetat under det administrativa förfarandet. Först och främst hade samarbetet ”i stor utsträckning” underlättat för kommissionen att fastställa överträdelserna. Vidare medgav kommissionen på ett otvetydigt sätt att sökanden hade varit en ”viktig” källa för de slutsatser om faktiska omständigheter som kommissionen kom fram till och att sökanden var ”ensam” om att lägga fram de prislistor som hade utbytts vid mötena. Det är uppenbart att sådana handlingar är viktiga för att påvisa en överträdelse, såsom den som avses i förevarande fall, som huvudsakligen bestod i att utbyta känslig information om prislistor och/eller priser för enskilda kunder samt att komma överens om prishöjningar och/eller målpriser. Slutligen framhöll kommissionen att sökanden ”inte bara” hade tillhandahållit uppgifter om de faktiska omständigheter, utan även ”viktiga bevis”.

145 Kommissionens förklaringar för att tona ner betydelsen av sökanden samarbete, såsom det har beskrivits i det angripna beslutet, är knappast övertygande. Skälet att kommissionen redan hade erhållit relativt många upplysningar genom kontrollerna och Coats samarbete kan inte i sig minska betydelsen av sökandens roll under det administrativa förfarandet. Även om det antas att, såsom kommissionen har hävdat, kommissionen av Coats redan hade informerats om att de möten som sökanden hänvisat till hade hållits, framgår likväl av skälen 131, 133, 135, 137, 139 och 146 i det

angripna beslutet att sökanden ofta citeras som en källa eller till och med som den enda informationskällan avseende dessa möten.

146 I detta hänseende har kommissionen i sina skrivelser även försökt minimera sökandens samarbete vid undersökningen genom att göra gällande att det är de talrika hänvisningarna till prislistorna som ger intrycket av att den ofta hänvisade till sökandens handlingar. Dessa talrika hänvisningar i bilaga 14, som översänts av sökanden, och den uttryckliga hänvisningen till denna bilaga i skäl 393 i det angripna beslutet är tvärtom ägnade att framhålla den vikt som kommissionen ansåg att detta bevismaterial skulle tillmätas. Såsom har understrukits ovan i punkt 144 är det i än högre grad uppenbart att bevismaterialet var viktigt, eftersom överträdelsen bestod i en priskartell.

147 Kommissionen kan inte heller vinna framgång med sitt påstående att sökandens bidrag till stor del var en följd av dess skyldighet att lägga fram de handlingar som begärts av den genom en giltig begäran om upplysningar. Det ska erinras om att ett samarbete under undersökningen som inte är mer omfattande än det som följer av företagets skyldigheter enligt artikel 11.4 och 11.5 i förordning nr 17 inte berättigar till en nedsättning av böterna (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 10 mars 1992 i mål T-12/89, Solvay mot kommissionen, REG 1992, s. II-907, punkterna 341 och 342). Däremot är en sådan nedsättning motiverad när ett företag har tillhandahållit upplysningar som går långt utöver vad kommissionen kan kräva enligt artikel 11 i förordning nr 17 (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 14 maj 1998 i mål T-308/94, Cascades mot kommissionen, REG 1998, s. II-925, punkterna 260 och 262, och av den 9 juli 2003 i mål T-230/00, Daesang och Sewon Europe mot kommissionen, REG 2003, s. II-2733, punkt 137). I detta fall medgav kommissionen att sökanden inte bara hade tillhandahållit uppgifter om de faktiska omständigheter, utan även viktiga bevis för överträdelsen i fråga.

148 Kommissionen har vidare erinrat om att sökanden inte hade bestritt de faktiska omständigheter som kommissionen grundade sina anklagelser på.

149 Tribunalen konstaterar härefter att samarbetet med Amann, Gütermann och Zwicky kvalificerades som onödigt jämfört med sökandens samarbete. Dessa tre företag hade för övrigt inte ”på ett påtagligt sätt” bestritt de faktiska omständigheterna.

150 Det kan konstateras att sökanden, i förhållande till sina ytterligare ansträngningar, endast kompenserades med en nedsättning som med 5 procent översteg den som Amann, Gütermann och Zwicky beviljades, medan dessa företag inte hade gjort sådana ansträngningar under det administrativa förfarandet. Det finns ingen grund för att skillnaden mellan den nedsättning av bötesbeloppet som sökanden beviljats och den som de tre nämnda företagen beviljats ska vara så liten.

151 Av dessa skäl framgår sammantaget att den nedsättning med 20 procent som sökanden beviljats för sitt samarbete är otillräcklig och att kommissionen har gjort en uppenbart oriktig bedömning.

152 Av detta följer att talan ska bifallas såvitt avser sökandens grund att det har gjorts en oriktig bedömning av samarbetet.

153 Det ankommer under dessa omständigheter på tribunalen att fastställa en lämplig nedsättning av bötesbeloppet. I enlighet med artikel 31 i förordning nr 1/2003 ska tribunalen ha en obegränsad behörighet i den mening som avses i artikel 229 EG att pröva en talan som väckts mot beslut genom vilka kommissionen har fastställt böter, och den får upphäva, sätta ned eller höja de böter som ålagts. Genom tillämpning av sin obegränsade behörighet finner tribunalen det lämpligt att bevilja sökanden en ytterligare nedsättning med 10 procent, för dess samarbete, utöver den nedsättning med 20 procent som redan beviljats. Bötesbeloppet ska således sättas ned med 30 procent efter en tillämpning av regeln om en övre gräns på 10 procent av omsättningen, det vill säga 1,224 miljoner euro. Detta medför att det slutliga bötesbeloppet ska fastställas till 856 800 euro.

3. *Skadeståndsyrkandet*

Parternas argument

154 Sökanden har konstaterat att kommissionen av misstag röjde de interna prislistor som sökanden hade översänt till kommissionen vid undersökningen av kartellen på marknaden för tråd för industriellt bruk i Beneluxländerna och de nordiska länderna. Sökanden anser att Europeiska gemenskapen har ådragit sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar, eftersom de tre villkor som är nödvändiga och anges nedan är uppfyllda.

155 Enligt sökanden är det första villkoret för skadeståndsansvar, nämligen att det föreligger vållande i ett utomobligatoriskt förhållande, uppfyllt. Villkoret innebär nämligen att det föreligger en tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som har till syfte att ge enskilda rättigheter, vilket har skett i förevarande fall.

156 För det första har den regel som överträtts, det vill säga skyldigheten att iaktta konfidentiell behandling enligt artikel 287 EG och artikel 28 i förordning nr 1/2003, till syfte att ge enskilda rättigheter.

157 För det andra har sökanden gjort gällande att en sådan överträdelse av denna rättsregel i sig är tillräckligt klar. Regeln är nämligen så obestridlig och tvingande att den berörda institutionen endast har ett mycket begränsat, eller till och med obefintligt, utrymme för skönsmässig bedömning.

158 Sökanden har, för det fall det behövs, gjort en konkret analys av vållandet för att visa att det rör sig om en ”klar” överträdelse. Sökanden har först påpekat att affärshemligheter som inte har något samband med överträdelsen i fråga (nämligen prislistor för åren 2002 och 2003 för Irland, Spanien, Italien och Förenade kungariket) eller som inte har någon relevans i förhållande till överträdelsen (nämligen prislistor för Nederländerna och Sverige, med undantag av åren 2000 och 2001) har röjts. Sökanden anser vidare att kommissionen inte med framgång kan hävda att den inte kände till eller inte borde ha känt till att det rörde sig om extremt känsliga och konfidentiella uppgifter om priser. Sökanden har i detta avseende hänvisat till punkt 18 i kommissionens tillkännagivande om reglerna för tillgång till kommissionens handlingar i ärenden enligt artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget, enligt artiklarna 53, 54 och 57 i EES-avtalet och enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 (EUT C 325, 2005, s. 7). Sökanden anser att den, i sin skrivelse av den 18 april 2004, klart hade angett att nämnda uppgifter var konfidentiella. Att så var fallet hade kommissionen dessutom själv bekräftat i sin skrivelse av den 15 januari 2004. Sökanden har därefter angett att kommissionen inte vidtog någon åtgärd för att begränsa den skada som den hade vållat.

159 Sökanden har dessutom gjort gällande att de listor som röjts även avsåg andra länder som inte behandlades vid mötena om den relevanta marknaden samt åren 2002 och 2003 och att nämnda listor är mycket mer detaljerade och mer omfångsrika. Sökanden har därefter tillbakavisat kommissionens argument att dessa listor inte kunde anses vara konfidentiella. Även om det hade begärts av sökanden, skulle den nämligen aldrig ha gått med på att lämna ut sin fullständiga och detaljerade prisstruktur till sina konkurrenter. Kommissionens antagande att den hade kunnat utverka ett bindande beslut av förhörsombudet saknar dessutom relevans, eftersom det har visats att kommissionen inte har följt ”Akzo”-förfarandet och att dess rättigheter och intressen, av det skälet, inte alls beaktats.

160 Vad beträffar sökandens skada, anser sökanden att denna består i dels en utebliven vinst motsvarande skillnaden mellan de inkomster som den skulle ha haft om dess prislistor inte hade röjts och de inkomster som den faktiskt erhöll, dels strukturkostnader som hänger samman med åtgärder för att kompensera för den minskade omsättning som inkomstförlusten ledde till. Sökanden har understrukit att dess skada

ännu inte är helt fastställd, men att en del av skadan nu kan uppskattas i siffror och följer av att den förlorat sin viktigaste kund, det vill säga VF Europe.

161 Enligt sökanden är orsakssambandet mellan kommissionens vållande och förlusten av sökandens viktigaste kund styrkt. American & Efird fick nämligen kännedom (direkt och via sitt dotterbolag Bieze Stork) om sökandens prisstruktur och kunde således avge anbud för VF Europe som var lägre än sökandens. VF Europe har bekräftat att det aldrig har röjt uppgifter om sökandens anbud för andra trådtillverkare, däribland American & Efird.

162 Kommissionen har begärt att yrkandet i denna del ska ogillas.

Tribunalens bedömning

163 Det följer av fast rättspraxis att gemenskapens utomobligatoriska skadeståndsansvar i den mening som avses i artikel 288 andra stycket EG för rättsstridigt handlande av dess organ förutsätter att flera villkor är uppfyllda, nämligen att det handlande som läggs institutionen till last är rättsstridigt, att det verkligen föreligger en skada och att det finns ett orsakssamband mellan handlandet och den åberopade skadan (domstolens dom av den 29 september 1982 i mål 26/81, Oleifici Mediterranei mot EEG, REG 1982, s. 3057, punkt 16, och förstainstansrättens dom av den 14 december 2005 i mål T-383/00, Beamglow mot parlamentet m.fl., REG 2005, s. II-5459, punkt 95).

164 När ett av de tre villkoren för att det ska föreligga ett utomobligatoriskt skadeståndsansvar för gemenskapen inte är uppfyllt ska skadeståndsyrkandena ogillas utan att det är nödvändigt att pröva de två andra villkoren (domstolens dom av den 15 september 1994 i mål C-146/91, KYDEP mot rådet och kommissionen, REG 1994, s. I-4199, punkt 81, och förstainstansrättens dom av den 20 februari 2002 i mål T-170/00, Förde-Reederei mot rådet och kommissionen, REG 2002, s. II-515, punkt 37). Gemenskapsdomstolen är för övrigt inte skyldig att pröva villkoren i någon viss bestämd

ordning (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 9 september 1999 i mål C-257/98 P, Lucaccioni mot kommissionen, REG 1999, s. I-5251, punkt 13).

165 Det ska i detta hänseende inledningsvis erinras om att när det först gäller villkoret avseende skadan, ska denna vara faktisk och säker (förstainstansrättens dom av den 2 juli 2003 i mål T-99/98, Hameico Stuttgart m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 2003, s. II-2195, punkt 67) och gå att värdera (förstainstansrättens dom av den 16 januari 1996 i mål T-108/94, Candiotte mot rådet, REG 1996, s. II-87, punkt 54). En skada som endast är hypotetisk och obestämd ger däremot ingen rätt till skadestånd (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 11 juli 1997 i mål T-267/94, Oleifici Italiani mot kommissionen, REG 1997, s. II-1239, punkterna 72 och 73).

166 Beträffande villkoret om orsakssambandet ska det understrykas att gemenskapen endast kan hållas ansvarig för en skada som är en tillräckligt direkt följd av den berörda institutionens felaktiga handlande (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 4 oktober 1979 i de förenade målen 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 och 45/79, Dumortier m.fl. mot rådet, REG 1979, s. 3091, punkt 21, samt förstainstansrättens dom av den 13 februari 2003 i mål T-333/01, Meyer mot kommissionen, REG 2003, s. II-117, punkt 32, och av den 27 november 2007 i de förenade målen T-3/00 och T-337/04, Pitsiorlas mot rådet och ECB, REG 2007, s. II-4779, punkt 292). Det ankommer på sökanden att styrka att det finns ett säkert och direkt orsakssamband mellan den berörda institutionens vållande och den åberopade skadan (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 15 januari 1987 i mål 253/84, GAEC de la Ségaude mot rådet och kommissionen, REG 1987, s. 123, punkt 20, och av den 30 januari 1992 i de förenade målen C-363/88 och C-364/88, Finsider m.fl. mot kommissionen, REG 1992, s. I-359, punkt 25, samt förstainstansrättens dom av den 30 september 1998 i mål T-149/96, Coldiretti m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 1998, s. II-3841, punkt 101).

167 Det ankommer slutligen på den som gör gällande gemenskapens ansvar att styrka såväl att en skada har inträffat och dess omfattning som att det föreligger ett tillräckligt direkt orsakssamband mellan skadan och det handlande som läggs den berörda institutionen till last (domen i de ovan i punkt 166 nämnda förenade målen Dumortier m.fl. mot rådet, punkt 21, och förstainstansrättens dom av den 24 oktober 2000 i mål T-178/98, Fresh Marine mot kommissionen, REG 2000, s. II-3331, punkt 118).

168 Det kan i detta hänseende, när det rör sig om att fastställa värdet på en utebliven vinst och följaktligen nödvändigtvis värdet på hypotetiska ekonomiska transaktioner, vara svårt eller till och med omöjligt för sökanden att exakt beräkna det belopp som motsvarar den skada som sökanden påstår att den lidit. I sådana fall kan domstolen nöja sig med beräkningar som grundas på genomsnittliga statistiska värden (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 27 januari 2000 i de förenade målen C-104/89 och C-37/90, Mulder m.fl. mot rådet och kommissionen, REG 2000, s. I-203, punkterna 63–65). Om värdet på en utebliven vinst nödvändigtvis motsvaras av en hypotetisk uppgift som ska beräknas när något säkert fastställande inte kan ske, är det likväl så att de uppgifter som beräkningen grundas på kan – och i möjligaste mån ska – styrkas av den part som åberopar uppgifterna (förstainstansrättens beslut av den 29 augusti 2007 i mål T-186/05, SELEX Sistemi Integrati mot kommissionen, ej publicerat i rättsfallssamlingen, punkt 27).

169 Det är mot bakgrund av denna rättspraxis som det ska prövas huruvida gemenskapen kan ådra sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar för att av misstag ha röjt andra av sökandens prislistor än dem för vilka företaget hade avstått från konfidentiell behandling.

170 Det ska inledningsvis konstateras att åtminstone ett av villkoren för att gemenskapen ska ådra sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar inte är uppfyllt i detta fall.

171 Såvitt avser den skada som sökanden har åberopat, ska det påpekas att enligt sökanden består denna inte bara i en klar minskning av dess inkomster till följd av att den förlorat sin viktigaste kund, utan även i andra förlorade inkomster som den ställs inför dagligen samt strukturkostnader som hänger samman med åtgärder för att kompensera för den minskade omsättning som inkomstförlusten ledde till.

172 Vad avser hänvisningen till ”andra förlorade inkomster” och strukturkostnaderna har sökanden inte lagt fram bevis som gör det möjligt att fastställa huruvida skadan i dessa delar är faktisk och säker.

173 Sökanden har i detta hänseende endast lagt fram en tabell av vilken det framgår att sökandens omsättning minskade betydligt mellan maj 2003 och januari 2004, det vill säga före det att de uppgifter som påståtts vara konfidentiella röjdes.

174 Vad sedan avser minskningen av inkomster till följd av förlusten av den viktigaste kunden ska det först påpekas att avtalet mellan nämnda kund och en av sökandens konkurrenter endast hade slutits för en tvåårsperiod, det vill säga för åren 2005 och 2006. Det fanns följaktligen inget som hindrade att sökanden, från år 2007, fick tillbaka den kund som förlorats. Följaktligen kan det i vart fall inte anses att skadan var faktisk och säker efter åren 2005 och 2006.

175 Vidare är de bevis som sökanden har lagt fram för att styrka att det rör sig om en faktisk skada oklara. Den i ansökan återgivna tabellen, som är avsedd att visa den minskade bruttomarginal som följde av att sökanden hade förlorat sin viktigaste kund, innehåller uppgifter vars riktighet inte styrks av någon handling. Uppgifterna i tabellen är dessutom svåra att tolka.

176 Det saknas emellertid anledning att ytterligare behandla frågan huruvida detta bevis, som lagts fram av sökanden, styrker den del av skadan som följer av att sökanden förlorat sin kund. Tribunalen övergår nu därför till frågan huruvida det finns ett orsakssamband mellan vållandet och den åberopade skadan. Även om det antas att den skada som följer av förlusten av VF Europe för åren 2005 och 2006 kan anses fastställd, framgår det inte att villkoret om ett direkt orsakssamband mellan denna händelse och kommissionens vållande är uppfyllt.

177 Den omständigheten att sökanden förlorade sin viktigaste kund kan nämligen ha sin fullständiga förklaring i beslutet av koncernen VF Corporation USA att centralisera sina inköpsbeslut. Det kan för övrigt konstateras att sökanden, i en skrivelse av den 2 mars 2005 som sändes till kommissionen, det vill säga efter det att prislistorna hade

röjts, själv har understrukit att det inte längre är VF Europe utan VF Corporation USA som beslutar om försörjningen och om fördelningen av beställningarna. Sökanden har tillagt att det därefter är angloamerikanska företag som har anförtrotts att svara för försörjningen till dess viktigaste kund.

178 Sökandens påstående i samma skrivelse enligt vilket den, i slutet av år 2004, spontant hade erbjudit sin viktigaste kund en nedsättning av sina priser med 10 procent från och med januari 2005 är också ägnat att visa att det inte finns något orsakssamband mellan det handlande som kommissionen har lastats för och förlusten av nämnda kund. Om en konkurrent hade velat erbjuda priser som understeg sökandens tidigare priser skulle, såsom kommissionen korrekt har understrukit, sökandens anbud ändå vara klar lägre. Den eventuella kännedomen om sökandens priser kan följaktligen inte vara den verkliga förklaringen till varför sökanden förlorade sin viktigaste kund.

179 Av detta följer att villkoret om ett orsakssamband inte är uppfyllt.

180 Mot bakgrund av dessa konstateranden ska skadeståndsyrkandet ogillas i dess helhet.

Rättegångskostnader

181 Enligt artikel 87.3 i rättegångsreglerna för tribunalen kan denna, om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter, besluta att kostnaderna ska delas eller att vardera parten ska bära sin kostnad.

182 Eftersom talan delvis bifallits anser tribunalen att det med hänsyn till omständigheterna i förevarande fall är skäligt att sökanden ska bära 90 procent av sina rättegångskostnader och ersätta 90 procent av kommissionens rättegångskostnader. Kommissionen ska bära 10 procent av sina rättegångskostnader och ersätta 10 procent av sökandens rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (femte avdelningen)

följande:

1) Beloppet för de böter som Belgian Sewing Thread (BST) NV ålagts i artikel 2 i kommissionens beslut K(2005)3452 av den 14 september 2005 om ett förfarande enligt artikel 81 [EG] och artikel 53 i EES-avtalet (Ärende COMP/38.337 – PO/Tråd) fastställs till 856 800 euro.

2) Ansökan om ogiltigförklaring ogillas i övrigt.

3) Yrkandet om skadestånd ogillas.

4) BST ska bära 90 procent av sina rättegångskostnader och ersätta 90 procent av Europeiska kommissionens rättegångskostnader. Europeiska kommissionen ska bära 10 procent av sina rättegångskostnader och ersätta 10 procent av BST:s rättegångskostnader.

Vilaras Prek Ciucă

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 28 april 2010.

Underskrifter

Innehållsförteckning

Bakgrund till tvisten ..... II - 1386

1. Tvisteföremål ..... II - 1386

2. Administrativt förfarande ..... II - 1387

3. Det angripna beslutet ..... II - 1388

Definition av relevant marknad ..... II - 1388

Den relevanta marknadens storlek och struktur ..... II - 1389

Beskrivning av överträdelserna ..... II - 1389

Det angripna beslutets artikeldel ..... II - 1390

4. Förfarandet och parternas yrkanden ..... II - 1391

Rättslig bedömning ..... II - 1393

1. Yrkandet att artikel 1 i det angripna beslutet ska ogiltigförklaras i den del den avser sökanden ..... II - 1393

Inledande anmärkningar ..... II - 1393

Parternas argument ..... II - 1394

Tribunalens bedömning ..... II - 1394

2. Yrkandet att artikel 2 i det angripna beslutet ska ogiltigförklaras i den del den avser sökanden eller att bötesbeloppet ska sättas ned ..... II - 1398

Den grund som avser att överträdelsen felaktigt kvalificerades som mycket allvarlig ..... II - 1398

Parternas argument ..... II - 1398

Tribunalens bedömning ..... II - 1399

Den grund som avser ett felaktigt fastställande av böternas utgångsbelopp och bötesbeloppet samt en felaktig klassificering av sökanden i den andra kategorin ..... II - 1401

Parternas argument ..... II - 1401

Tribunalens bedömning ..... II - 1404

— Den anmärkning som består i att det har bortsetts från den relevanta marknadens ringa storlek ..... II - 1407

— Den anmärkning som består i en oriktig bedömning av sökandens faktiska ekonomiska kapacitet att skada konkurrensen ..... II - 1407

— Den anmärkning som består i att proportionalitetsprincipen har åsidosatts på grund av att det är uppenbart att det utgångsbelopp som tillämpades var för högt jämfört med de utgångsbelopp som tillämpades på andra berörda företag ..... II - 1413

— Den anmärkning som består i att det fastställdes ett orimligt högt utgångsbelopp med hänsyn till den svåra finansiella situation som sökanden befann sig i ..... II - 1415

Den grund som avser en oriktig bedömning av förmildrande omständigheter ..... II - 1416

Parternas argument ..... II - 1416

Tribunalens bedömning ..... II - 1418

Den grund som avser en oriktig bedömning av samarbetet ..... II - 1425

Parternas argument ..... II - 1425

Tribunalens bedömning ..... II - 1426

3. Skadeståndsyrkandet ..... II - 1432

Parternas argument ..... II - 1432

Tribunalens bedömning ..... II - 1434

Rättegångskostnader ..... II - 1438